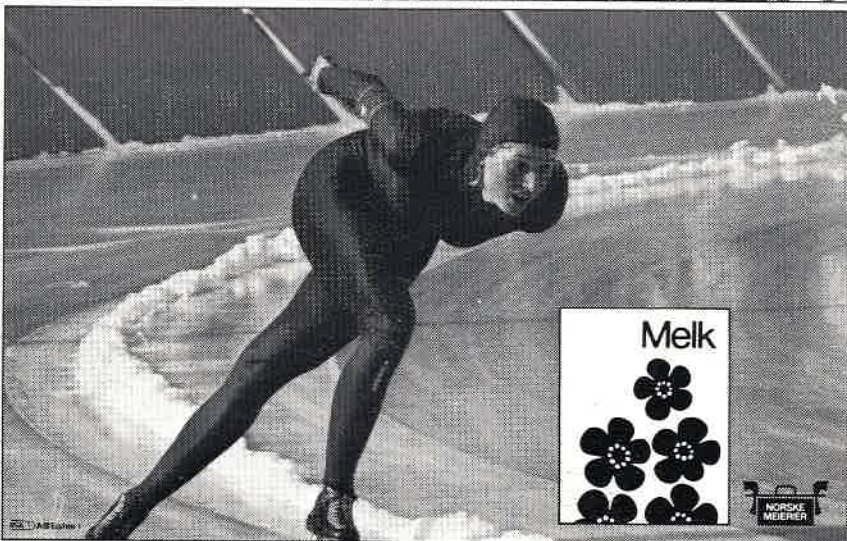

«MELK ER LIKE VIKTIG FOR OSS, SOM FOR GUTTA»

Vil du føle deg på topp, må kroppen få det den trenger. Melk er allsidig sammensatt med verdifulle proteiner, vitaminer, kalsium og andre mineraler.

Melk bygger og fornyer kroppen din.

NORSK SJAKKBLAD

Nr. 2 mars 1981

NR 2

Torsdag 19. februar 1981

Mikkeli flyter på materiell overvekt i telefon-sjakkampen:

Molde må klekke ut angrepsplan

Telefonmatchen i sjakk mellom Molde og Mikkeli fortsatte denne uka, og man er nå inne i en avgjørende fase av kampen. Molde, som har ofret en bonde i åpningen, må hele tiden angripe for å beholde initiativet i kampen, mens finnene forsøker å holde på sin materielle overvekt samtidig som at de må komme seg ut på brettet med offiserene.

De tre trekkene som ble utført tirsdag brakte egentlig ingen radikale endringer i stillingen, men det er nå klart at Molde-laget må benytte uka til å finne ut hvilken angrepsplan de vil bruke. Det er nemlig de som nå har ei uke å tenke ut sitt trekk på, og mulighetene er mange.

Det var Ivar Kosberg, Ove Nilsen, Bjørn Brunvoll og Bjørn Holger Olsson som utgjorde laget denne gang. Fra før var følgende trekk utført:

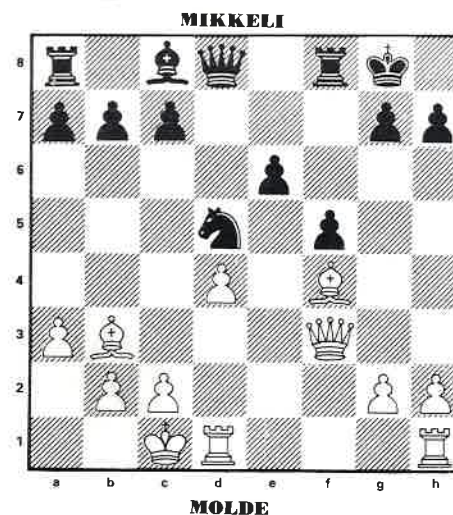
1. e4 e6
2. d4 d5
3. Sc3 Lb4
4. Sge2 dxe4
5. a3 Lxc3

6. Sxc3 f5
7. f3 exf3
8. Dxf3 Sf6
9. Lf4 g4
10. 0-0-0

Nå regnet Molde-spillerne med at Mikkeli ville svare 10..c6, så finnesses svar var nok uventet:

- 10 - Sbd7
11. Lc4 Sb6
12. Lb3 Sfd5
13. Sxd5 Sxd5

og dermed har man kommet fram til diagramstillingen. Det er altså Molde med de hvite brikkerne som er i trekket. De neste trekk skal vi komme tilbake til om ei uke.

I radiopartiets kjølvann utkjemper Molde et telefonparti mot sin finske vennskapsby Mikkeli, med utmerket dekning i Romsdal Budstikke — som vi ser. En lignende kamp spilles mellom Knut Brokstad, Arbeider-avisa, Trondheim og Trond Nilsen, Hamar Arbeiderblad. Og før jul spilte Erlend Henrichsen (Altaposten) en frisk remis mot Tor Kr. Schølseth, Kirkenes (avisa Finnmarken).

NORSK SJAKKBLAD

Boks 9149 Vaterland Oslo I

Tlf. (02) 41.55.36

Redaktør: Øystein Brekke

I redaksjonen:

Tor Arne Hauge
Knut Jøren Helmers IM
Henning Wadd Hermansen
Svein G. Myrnes
Petter Stigar
Dag H. Sødtholt
Fred Westerbø

Medarbeidere:

Ragnar Hoen FM
Svein Johannessen IM
Svein Harald Johnsen
Johs. R. Kjekken
Per Ofstad
Eivind Poulsson
Øystein Sande
Nils G.G. van Dijk

Medlemsblad for Norges
Sjakkforbund.
Abonnementpris for ikke
medlemmer: kr. 60 pr. år.
Innbetales til NSF.

Trykt hos Reprografisk
Industri a/s, Oslo.

Norges Sjakkforbund

Boks 9149 Vaterland Oslo I

Tlf. 02/41.55.36

Postgiro: 5 12 47 48

Bankgiro: 7050.20.02595

President: Magnus Mønsen
Mølledalens 18, 4300 Sandnes
Tlf. 04/689698(j), 662836 (p)

Medlemsskap i NSF inkluderer Norsk Sjakkblad fritt tilsendt.

Samlet til ett rike?

Lagsjakk er verdifullt for klubbmiljø og nivå, og trolig et av våre beste midler til å binde sjakk-Norge sammen.

Utviklingen de siste par årene har vært positiv. Vi har fått en Østlandsserie i foreløpig to divisjoner, og hele landet har kommet med i kvalifisering til NM-finalen. To gode skritt framover, men forhåpentligvis ikke mer enn en begynnelse. Ettersom Norges Sjakkforbund blir større - som medlemstallet klart viser - bør det også være naturlig å utvide horisontene.

I første omgang bør det være grunnlag for atskillig større deltagelse i Østlandsserien og kanskje flere landsdels-serier - som f.eks. i Trøndelag. Mange er opphengt i at kretsmeesterskapene for lag er verdifulle tradisjoner. Det stemmer - slik de også var det for fotballen i dens tidlige år. Kanskje vil det fortsatt være naturlig å ha noen kretsmeesterskap som supplement, f.eks. en week-endturnering. Men skulle et mer landsomfattende samarbeid ta innersvingen på dem, var det neppe noen tragedie.

På litt sikt bør målet være et nasjonalt seriesystem, der jo bare 1. divisjon vil være landsomfattende. Og Narvik Sjakkklubb kan eventuelt, i motsetning til fotballklubben Bodø/Glimt, spille telefonkamper! Lavere divisjoner må bli mer regionale.

Optimistisk? Javel, men ikke umulig.

ØB

INNHOLD

Radiosjakk Italia-Norge, v/ R.Hoen	3
Problemisten	6
Lag-NM og Østlandsserien	7
Malta-OL: Innspurten	11
Løsninger på julekonkurransen	17
Junior-EM i Groningen, v/ PeSt	18
Internasjonal rating pr. 1/1-81	19
Kjønnsfordelingen i norsk sjakk	20
Eikrem-karusellen går og går	22
Tre sluttspill, v/ Eivind Poulsson	26
Litteratur	28
Norges Grand Prix 1980-81	29
Landsturneringen og Nordisk 1981	37
Turneringsinformasjon	38

Redaksjonen avsluttet onsdag 4. mars.

MARIOTTI-HOEN REMIS:

Kong Radiosjakk holdt skansen

Radiosjakklandskampen Italia-Norge ble utmerket PR og underholdning for det brede publikum.

Stormester Sergio Mariotti valgte den sjeldne Ponzianis åpning, og Ragnar Hoen kvitterte med å gå inn i en tøff variant med tvilsomt rykte. Når åpningen forekommer i moderne mesterpraksis, spilles nesten uten unntak 3 - Sf6. Karpov forsøkte 3 - d5 mot Ljubovjević i 1975, men stempler i sine kommentarer trekket som tvilsomt. Hele åpningen spilles imidlertid så sjelden at det kan være rom for tallrike forbedringer, og selv om stormester Mariotti var klart på offensiven, fikk han aldri inn noe avgjørende støt mot Ragnar Hoens oppfinnsomme og nøyaktige forsvarsspill. Radiopartiet viser kanskje at varianten er spillbar om enn svært farefull. Mange av Hoens forsvarsidder, som 13 - Kf7!, overrasket sikkert de fleste. Det ble altså en publikumssuksess å la Ragnar Hoen forsvare de norske fargene over radio igjen, og egentlig var det

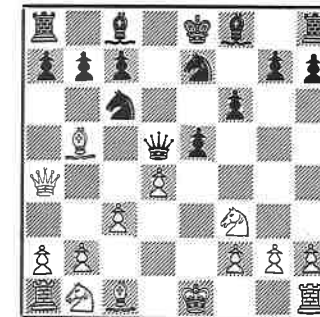

på høy tid. Hoen er nemlig den norske sjakkspilleren med best score i radiolandskamper. I henholdsvis 1969 og 71 beseiret han Zandor Nilsson, Sverige og Svend Hamann, Danmark i spennende partier. Forsøket på en historisk oversikt viser ellers at de fleste partiene - og stadig flere - har endt remis. Men at uavgjort naturligvis ikke automatisk betyr kjedelig sjakk, ble Mariotti-Hoen et best mulig eksempel på. Det vil forresten bare være naturlig om Ragnar Hoen gis fornyet kontrakt og representerer Norge i neste eller en av de neste radiolandskampene.

Ragnar Hoen kommenterer:

Hvit: Sergio Mariotti, Italia
Svart: Ragnar Hoen, Norge

PONZIANI
1 e4 e5 2 Sf3 Sc6 3 c3!? Dermed oppstår Ponzianis åpning, oppkalt etter Mariottis landsmann, presten Domenico Lorenzo Ponziani (1719-1792) som analyserte åpningen i en bok som ble utgitt på den tiden. Den er lite brukt i moderne turneringspraksis, men regnes fortsatt å tilhøre teoriens ABC. 3 - d5 Dette trekket regnes i dag som det skarpeste svaret, og hensikten er å få kontroll over feltet d5. 4 Da4 f6 Et forsvarstrekk som tidligere verdensmester Wilhelm Steinitz lanserte for 100 år siden, som en ny idé for svart i stillingen. I våre dager anbefales 4 - Sf6. 5 Lb5 Se7 6 exd5 Dxd5 7 d4

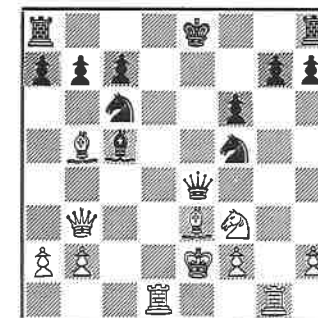
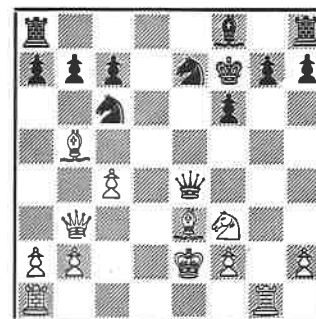
7 - Lg4 Et vanskelig valg og avgjørende for den videre fortsettelsen jeg må gå inn i. Hvit vil nå få et klart utviklingsforsprang, og i sitt teoriverk fra 1955 angir Paul Keres 7 - Ld7 som

det relativt beste. Fortsettelsen er her: 8 Le3 exd4 9 cxd4 Se5 10 Sc3 Sxf3+ 11 gxf3 Df5 12 0-0-0, og ifølge Keres står hvit best. 8 c4 De4+ 9 Le3 Lxf3 10 Sd2 Dg6 11 Sxf3!? Et nytt trekk av Mariotti, og det kom som en stor overraskelse på meg. Teorien angir kun 11 gxf3 exd4 12 Lxd4 a6. 11 - Dvg2 Bonderovet er nødvendig, da alt annet ville gitt Mariotti en soleklar, ja nærmest avgjørende fordel. 12 Ke2 exd4 13 Sxd4 Kf7! Utrolig nok, men teksttrekket er det klart beste i stillingen. Det er basert på en prikk-

fri forsvarsplan som går ut på å la stillingen flyte. Den naturlige lange rokade har sine alvorlige svakheter. 14 Sf3 Dg4 Trusler og parade, og jeg må for all del hindre hvit i å få spilt det farlige c4-c5. På g2 har dronningen ingenting å gjøre nå. 15 Thg1 De4 Den eneste plassen dronningen kan innta. Om 15 - Dh5 16 c5 Td8 (16 - Se5?? 17 Db3+) 17 Tad1 Sd5 18 Txd5 Txd5 19 Lc4 Se7 20 Dxa7, og hele dronningfløyen går tapt. Om 15 - Df5 16 Tad1 g6 17 c5 Kg7 18 Dh4! Et farlig trekk, som omgående truer min utsatte

konge. På 15 - De6 kan følge 16 c5 Td8 17 Tad1 Sd5 18 Txd5! Txd5 19 Lc4 Se7 20 Dxa7, og dronningfløyen går dukken. 16 Db3

samme trusler her.

NORGES RADIOLANDSKAMPER

1947	Einar Haave - Bjørn Nielsen, Danmark	1 - 0
1948	W.A.Fairhurst, Skottland - Einar Haave	0 - 1
1949	Kristian Sköld, Sverige - Einar Haave	1 - 0
1950	Dr. Max Euwe, Nederland - Olaf Bards	½ - ½
1952	Ernst Klein, England - Olaf Bards	0 - 1
1954	A. Konstantinopolskij, Sovjet - Einar Haave	1 - 0
1956	Erling Myhre - Arne Henriksen, Danmark	½ - ½
1957	Svein Johannessen - Palle Ravn, Danmark	½ - ½
1960	Svein Johannessen - Martin Johansson, Sverige	1 - 0
1961	Svein Johannessen - Bent Larsen, Danmark	½ - ½
1962	Ingi R. Johannesson, Island - Svein Johannessen	1 - 0
1967	Paul Svendenborg - Nikola Karaklajić, Jugoslavia	½ - ½
1969	Zandor Nilsson, Sverige - Ragnar Hoen	0 - 1
1971	Ragnar Hoen - Svend Hamann, Danmark	1 - 0
1973	Terje Wibe - Gunnar Gunnarsson, Island	½ - ½
1974	Erling Kristiansen - Yrjö Rantanen, Finland	½ - ½
1975	Arne Zwaig - Moshe Czerniak, Israel	½ - ½
1975	Lutjen Apol, Færøyene - Eivind Poulsson	½ - ½
1977	Leif Øgaard - Andreas Dückstein, Østerrike	1 - 0
1977	Knut J. Helmers - Ove Ekebjærg, Danmark	½ - ½
1978	Leif Øgaard - Jon L. Arnason, Island	½ - ½
1981	Sergio Mariotti, Italia - Ragnar Hoen	½ - ½

RADIOLANDSKAMP 1969

Hvit: Zandor Nilsson, Sverige
Svart: Ragnar Hoen

SPANSK

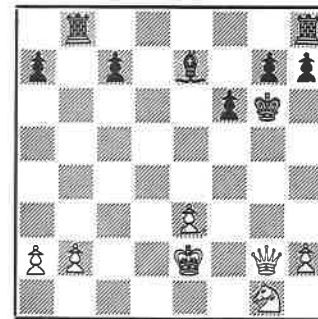
1 e4 e5 2 Sf3 Sc6 3 Lb5 a6 4 La4 b5 5 Lb3 Sa5 6 Lxf7+! Svenskene har alltid ment at offeret er korrekt, og nå var det opp til meg å bevise det motsatte. 6 - Kxf7 7 Sxe5+ Ke7 8 Sc3 De8! 9 Sd5+ Kd8 10 Df3 Lb7! Forsvar av punktet f7 er ikke godt. 11 Sf7+ Kc8 12 0-0 Sf6 13 Sxh8 Sxe4 14 d3 Lxd5 15 dxe4 Le6 16 Dg3 16 b3 ser ut til å være noe bedre, men likevel en klar fordel til meg. 16 - Kb7 17 Lf4 Tc8 18 a4? b4 19 Le5 Dh5! 20 Lxg7 Lxg7 21 Dvg7 Tg8 22 Df6 På dronningtrekk til d4 eller e7 kunne det fulgt matt i fire trekk. 22 -

Txg2+ 23 Kxg2 Lh3+ 24 Kh1 Df3+ 25 Kgl Dg2#. 22 - Lh3 23 g3 Txh8 24 Tfel Tc8 25 Df4 Sc6 26 c3 Te7 27 Te3 Se5 28 Dh4 Jeg hadde her regnet med 28 Df8 Tf7 29 Dxb4+ Kc8 30 f4 Sf3+ 31 Kf2 Sxh2 med trusselen Sg4+, men dette forkastet Nilsson i den visshet at partiet var tapt for ham her. 28 - Dxb4 29 g4 Tg7+ 30 Tg3 Sf3+ 31 Kh1 Txg3 32 hxg3 b3! Nu bør de resterende trekk være noe bortimot ren teknikk. 33 a5 d6 34 Ta3 Le6 35 Tal Sd2 36 Kgl Sc4 37 Tb1 Sxa5 38 f4 Sc4 39 Kf2 a5 40 f5 Lf7 41 g4 a4 42 h5 Sxb2 43 Txb2 a3 0 - 1

(Sterkt forkortede kommentarer etter Ragnar Hoen i Norsk Tidsskrift for Sjakk nr.1/1970)

16 - Sf5! Skal man bedømme den videre fortsettelsen i partiet, må nettopp dette glimrende forsvarstrekket få æren av at utfallet av partiet ble som det ble. Ved at kongen blir stående på f7 gir springertrekket også muligheter til at mitt store problem på f8 nå kan løses, i og med at diagonalen f8-a3 er åpnet. Å spille 16 - g6 for å få kongen i sikkerhet over g7, er for langsomt i denne skarpe stillingen - der alt telles i tempotrekk. På 16 - Sg6 følger 17 Tg3!, og jeg går fort ned. 17 c5+ Ke8! Igjen et studietrekk fra Norge. Mang en sjakkspiller hadde nok spilt 17 - De6? og håpet på bedre tider etter et eventuelt dronningbytte. Om 18 Lc4, så Sd4+ med en avklaring til svarts fordel. Det samme kan sies om 18 Dc3. Men ved 18 Da4! Sce7 19 Ld7! Da6+ 20 Dxa6 bxa6 21 Tg4! er jeg etter all sannsynlighet fortapt. Det er to ting som avgjør så klart i hvits favør: Hansdominerende løper på d7 og at tårnet blir overført fra g-linjen til a4. Dronningfløyen min kan ikke forsvares, og det er lite hjelp i at jeg kan få byttet ut et par offiserer, da kampen senere er avgjort i form av tapte bønder og trang stilling. 18 Tad1 stormester Mariotti valgte å gi meg sin bonde nr.2 i og med at han tok d-linjen i besittelse. Om han hadde valgt å forsvare bonden med 18 Dc3 eller Tacl, kommer jeg fort med etter 18 - Td8. Derfor var etter mitt skjønn Mariottis trekk det beste han hadde. 18 - Lxc5 Alt annet hadde gitt store vinstjansjer til Italia. Alternativet 18 - Td8 taper direkte, og 18 - Le7 besvares med 19 h3 eller Dc3. Det samme kan sies om 18 - g6; hvit har de

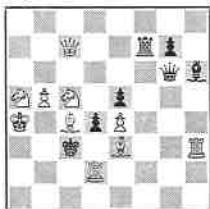
19 Tg4! Dvg4 Tvangstrekk. Om 19 - De7?? 20 Lxc6+ bxc6 21 Db7!, og jeg er ferdig. Utrolig at et slikt trekk kan spilles i et radioparti, men Mariotti beholder overtaket. 20 Lxc6+ bxc6 21 De6+ Hvit kunne ikke ha spilt 21 Lxc5 pga. forsvarstrekket 21 - Sd6, og med materiell underlegenhet her ville mine to tårn fort ha avgjort partiet i norsk favør. 21 - Le7 22 Dxc6+ Kf7 23 Dd5+ Kg6 24 Tgl Mariotti fant ingen vinnende fortsettelse etter sitt tårnoffer i det 19. trekk og tok derfor en opprydning i sentrum og jaget min allerede utsatte konge over i den farlige g-linjen. Han sørger nå for at balansen i partiet blir gjenopprettet, i og med at min dronning og konge befinner seg i samme linje. Det fantes et annet problemtrekk her: 24 h3?? som truer dronningen. Men etter 24 - c6!! vil i stedet svart gå seirende ut av duellen. 24 - Dvg1 25 Sxg1 Sxe3 26 fxe3 Tab8 27 Dg2+ Kf7 28 Dd5+ Kg6 29 Dg2+ ½ - ½ etter at Mariotti tok evig sjakk.

Undertegnede er fornøyd med resultatet og det fordi mitt forsvarsspill fungerte perfekt gjennom hele partiet og at min motstander er stormester Sergio Mariotti.

3123 Nils G.G. van Dijk
1.pr. Problemeblad 1978

Matt i 2 trekk

3124 V. Lider, USSR

Matt i 2 trekk

3125 H. Henningson, Sverige

Matt i 2 trekk

3126 Torleif Rasten,
Borten

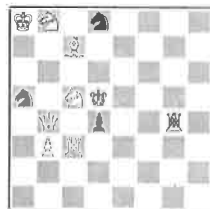
Matt i 2 trekk

3127 Jørgen Børner,
Bergen

Matt i 2 trekk

3128 Espen Backe,
Hamar

Matt i 3 trekk

3129 Torleif Rasten,
Borten

Matt i 3 trekk

3130 Herbert Hultberg,
Bjørflåge

Matt i 3 trekk

Oppgavene idag

3123 fikk ros for sin "falske" halv-batteri-opstilling. Lar våre lesere se og lure? Fin nøkkel hos russeren. For Forøvrig solid svensk/norsk deltagelse: I 3125 kan hvit forme batteri på 3 måter. Hva er den riktige? 3126 viser Schiffmann-bindinger. Forbausende rikt innhold i Børners superminiatur! 3128 har fine mattbilder, og 3129 viser sykklisk feltrømning. Riktig trekkrekkefølge er hovedpoenget hos Hultberg.

WCCT - 2

Etter iherdig innsats innkom nesten 70 oppgaver fra alle kanter av landet! De beste to pr. tema er nå sendt avgårde til arrangøren (V.Tyskland), og vi håper å vise disse vår ære og vår makt.. Takk for innsatsen, forfattere og testere.

FIDE Sjakkproblemkongress

Den 23. kongress ble avvirket i Wiener Neustadt 6-13/9 1980. Fra Norge møtte Roald Bukne som observatør. Etter hans

mening: "En strålende og begivenhetsrik uke!" Neste kongress holdes 8-15/8 1981 i Arnhem, Nederland. Interesserte bes (pga. hotellplassreservasjon) melde sin interesse, helst før 1/4-81(!), til: Cor Goldschmeding, Van Heemstralaan 50, 6814 KK ARNHEM, Nederland. Også ektefeller er velkommen!

André Fossum — internasjonal mester!

Ved fjorårets kongress ble André Fossum, Oslo tildelt tittelen "International Master of the FIDE for Chess Composition". Vi gratulerer vår nye mester. Tidligere norske tittelinnnehavere: Nils G.G. van Dijk og Joralf Grande.

Løsninger 7-8/80

3087 (mai/80) hadde bil. 1 Sxd6. Forfatteren retter: + svart Ba6.
3115 Paven. 1 Da7, trekkvang. Morsom.
3116 Backe. 1 Bd4! Bc3/Bc4/Bd3? Te4/LxS/Tf4! 4 x Novotny. Sprek!
3117 Notaro. 1 Lh5. Pent batterispill.
3118 Ahues. 1 Sec6. 1 Sg6? Sf5! Mattending. Smart konstruert.

Lag-NM og Østlandsserien

ASKO slo Brugata

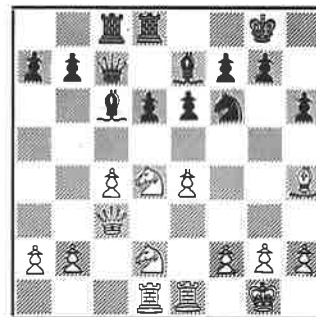
Før siste serierunde er kampen åpen om både Østlandsmesterskapet og de tre finaleplassene i lag-NM.

ASKO I måtte slå "arvefienden" Brugata i 6. runde for ikke å bli hekket av laget, og klarte oppgaven i en dramatisk kamp der begge lag mønstret sine presumptivt sterkeste oppstillinger. Mye av avgjørelsen falt i følgende thrilleroppgjør på 4.bord:

Hvit: Tor Kristiansen, ASKO
Svart: Dag Sødtholt, Brugata

SICILIANSK

1 e4 c5 2 Sf3 d6 3 d4 cxd4 4 Dxd4!?
Sc6 5 Lb5 Ld7 6 Lxc6 Lxc6 7 Lg5 Sf6 8 Sbd2 e6 9 O-O Le7 10 Tad1 O-O 11 Tfel h6 12 Lh4 Dc7 13 c4 Tfd8 14 Dc3 Tac8 15 Sd4?

15 - Sxe4! 16 Txe4 Lxe4 17 Lxe7 Dxe7
18 Sxe4 d5 19 Sg3 dxc4 kanskje sterke
19 - Txc4. 20 Tel Df6 21 Sf3?! Dxc3
22 bxc3 Td3 23 Se2 e5!? Enklere var
23 - Tcd8 fulgt av tårnbytte og alle
vinstsjanser i sluttspillet. 24 a4 på
24 Sxe5 ville fulgt Td2 og deretter
Te8. 24 - f6 25 h3 Tc5 26 Tb1 b6 27
Kh2 g5 28 Sg3! Hvits beste sjanse, men
28 - Ta5 var et sterkt svar. 28 - Tc6?
29 Sf5 Kf7 30 Tc1 h5 31 Tc2 Td1(?) 32

3119 Ahues. 1 Ld2. Fortsatt angrep.
Div. L-trekk strander på: 1 - Db8/fxg/
Lcl/Th4! Fin konstruksjon.
3120 Grin. 1 Lcl, med 4 modellmatt,
men bil.: 1 Kd5! og 1 Dd7+!

g4 h4(?) Svart har mistet tråden, tilsynelatende paralyisert av hvits tiltagende tidsnød. 33 Sd2! Truer 34 Sxc4 Txc4 35 Se3. 33 - Tal 34 Se4 Td1 35 Kg2 a6 36 Se3 Tal Hvit har her maksimum ett minutt igjen på 12 trekk, men nå avgjør tårn og springere med lynets hastighet. 37 Td2 Txa4 38 Sf5 Ke6 39 Sg7+ Kf7 40 Sf5 Ke6 41 Sg7+ Kf7 42 Td7+ Kf8 43 Sf5 Ke8 44 Tb7 Ta5 45 Sed6+ Kd8 46 Sf7+ Ke8 47 S7d6+ Kd8 48 Sf7+ Ke8 49 Te7+ Kf8 50 Sh8 e4 51 Sg6+ Kg8 52 Sh6# 1-0
Naturlig å trekke fram det gamle slagordet: "så lenge det er hest, er det håp." - Men med to hester er det håpløst!

1. DIVISJON:

5. runde:

Stjernen - Sarpsborg	4½-1½
ASKO I - Ski	5-1
ASKO II - Brugata	2½-3½
OSS - Moss	6-0 (w.o.)

6. runde:

Ski - Stjernen	2-4
Ibenfeldt-Heiberg 1-0, Lindgard-Myreng 0-1, Kvasheim-Berg 0-1, Solem-Flater 1-0, Thorstensen-Nørve 0-1, Rangøy-B. Egede-Nissen 0-1	
Brugata - ASKO I	2-4
Orseth-Heim ½-½, Jenssen-Ulrichsen ½-½, Hauge-Hatlebakk 0-1, Sødtholt-Kristiansen 0-1, A.Johansen-Liabøtrø 0-1, Brekke-Schjønby 1-0	
OSS - ASKO II	6-0
Moss - Sarpsborg	4-2

Siste runde spilles slik: Stjernen - Brugata, ASKO I - OSS, Sarpsborg - Ski og ASKO II - Moss.

De fire lagene som er med i diskusjonen, tørner altså sammen til reale fi-

naleoppgjør. Stjernen går til NM-finalen uansett resultat. Skulle Brugata slå dem i siste runde, må ASKO's førstelag eventuelt ta seg av OSS for å komme med.

Moss meldte forfall et par dager før kampen mot OSS, og utsettelse kunne selvsagt ikke innvilges. Forbundet burde hatt klare straffereaksjoner i slike tilfeller, og det er bare å håpe at ikke walkover-sifrene 6-0 får tellende innflytelse på tetstriden!

Stillingen etter 6 runder:

	+	=	-	LP	Inj.p.
SK Stjernen	6	5	1	0	11 25½-10½
Oslo SS	6	4	2	0	10 26-10
Akademisk SK I	6	4	1	1	9 24½-11½
Brugata SK	6	4	1	1	9 21-15
Ski SK	6	2	0	4	4 16-20
Moss SK	6	1	1	4	3 12-24
Sarpsborg SK	6	1	0	5	2 10-26
Akademisk SK II	6	0	0	6	0 9-27

Drammen og Bærum opp

Selv om noen kamper gjenstår i skrivende stund, kan ingen rokke ved de to gruppevinnerne i 2.divisjon.

Drammens Schakkklub har fire strake og kan i siste runde reise til Gjøvik og møte sine nærmeste konkurrenter(?), men uten at resultatet kan gjøre noe fra eller til.

Bærum Schakkselskap spilte framskutt kamp mot OSS II, og med 5-1 ble opprykket sikret. Hamar må nemlig slå Fredrikstad med 8-0 for å komme likt!

2. DIVISJON / Vest:

4. runde:

Tønsberg - Tempo	1½-4½
Konnerud - Gjøvik	1½-4½
Drammen - Kongsberg og V	5½-½

Drammens SK	4	4	0	0	8	18-6
Gjøvik SK	4	2	1	1	5	13½-10½
SK Tempo	4	2	0	2	4	13½-10½
Konnerud SK	4	2	0	2	4	9½-14½
Tønsberg SK	4	1	0	3	2	9½-14½
Kongsberg og V	4	0	1	3	1	8-16

I sluttrunden møtes: Gjøvik - Drammen, Tempo - Konnerud og Kongsberg og Våpenfabrikken - Tønsberg.

2. DIVISJON / Øst:

4. runde:

Bærum - Fredrikstad	5½-½
Hamar - Elverum	4½-1½

5. runde:

OSS II - Bærum	1-5	
Braathen-Bjerke	0-1, Gausel-Dahl	0-1,
Ånstad-Johnsen	1-0, Bøhmer-Walther	0-1,
Løtveit-Underland	0-1, Lønning-Bergersen	0-1

Bærum SS	4	3	1	0	7	18-6
Hamar SS	3	2	1	0	5	11-7
Oslo SS II	4	1	1	2	3	12½-11½
Elverum SK	4	1	1	2	3	10½-13½
Fredrikstad SS	3	0	0	3	0	2-16

Bergens SK holdt stand

Kretsmesterskapet for Hordaland ble avviklet 20-21 februar i Bergens Schakkklubs lokaler. Deltagelsen var beskjeden, idet bare tre lag - trolig kretsens tre sterkeste - stilte opp. Hjemmelaget hadde tilsynelatende full kontroll:

Bergen - Fyllingsdalen	4½-1½	
Gundersen-Eiken	1-0, Årvoll-Nordanger	0-1,
T.Brekke-S.Larsen	1-0, Kvamme-Otterstad	½-½,
Bern-J.Larsen	1-0, w.o.	1-0
Fyllingsdalen - Askøy	3½-2½	
Askøy - Bergen	2-4	

1 Bergens Schakkklub 8½ p 2 Fyllingsdalen SK 5 3 Askøy SK 4½

Narvik tok alt

Nordlandsmesterskapet for lag ble avholdt i Narvik med 10 lag, hvorav hele fem fra arrangørklubben. "De var så ugjestmilde at de la beslag på plassene 1, 2, 4 og 5", skriver Edmund Forselv i sin spalte i "Fremover". Førstelaget tok en aksje i en nyoppsatt vanrepokal fra Nordland Sjakkrets.

1 Narvik I 17½/20 2 Narvik II 13 3 Bodø 12½ 4 Narvik IV 12 5 Narvik III 11½ 6 Mo 10 7 Ballangen I 9½ 8 Ballangen II 6 9 Evenes 5½ 10 Narvik V 2½

Her toppmøtet bord for bord:
Narvik II - Narvik I ½-3½
E.Lockertsen-S.Jensen 0-1, S.Indregard-K.O.Kristensen 0-1, S.Arntzen-D.Svedenborg 0-1, K.Jarhelle-J.Høie ½-½

STAVANGER SANDNES
04-52 11 40 04-66 62 04

**RING
OG
BESTILL**

**KOM OG HENT MED HJEM
EN NYBAKT PIZZA**

**ELLER
SITT NED OG NYT DEN I**

**ET AV VÅRE
KOSELIGE LOKA-
LER**

**HVOR
FØDES
SJAKK FOLK?**

**RØDTVEDT
SUPER A/S**

SANDÅSVEIEN 8 - OSLO 9
TELEFON 25 30 72

**HVOR
SJAKK FOLK
FØDES**

En ny generasjon sjakk-computere

Den perfekte sjakk-partner,
som ALLTID vil spille når DU vil spille

Å spille mot den nye generasjon sjakk-computere er nesten som å spille mot en menneskelig motstander. Det er ikke lenger nødvendig å taste inn trekkene via et tastatur, hvilket er en vesentlig forenkling av selve spillet. Brikkene flyttes bare på vanlig måte, og micro-brytere under Brettets overflate registrerer trekkene inn i computerens hukommelse. Enkelt og greit. Computerens trekk indikeres ved at små lys tennes på de 2 feltene som utgjør computerens trekk. Som på de tidligere modeller spiller computeren korrekt sjakk, og den godtar ikke uiovlige trekk. Den kan spille sort eller hvit, løse sjakk-problemer, samt spille korrespondanse-sjakk. Med vanskelighetsnivåer fra nybegynner til ekspert skulle den passe de fleste, og den kan til og med gi undervisning i sjakkspillet sine finesser!

VOICE SENSORY CHALLENGER

Dette er den regjerende verdensmester, ettersom den vant verdensmesterskapet for sjakk-computere i 1980. I tillegg til imponerende spillstyrke kan den også snakke, og såvel sine egne som motspillerens trekk blir opplyst via den innebygde høyttaler. Språket kan velges mellom Engelsk, Tysk, Fransk eller Spansk. Den har dessuten innebygget ur som registrerer både trekketid og totaltid for begge spillere. En profesjonell egenskap med Voice Sensory er dessuten at De kan velge mellom 64 forskjellige åpningsvarianter. Den har 9 faste vanskelighetsnivåer, samt et 10. nivå hvor De selv bestemmer computerens svartid. Er De i tvil om Deres neste trekk kan De f.eks. be om tips fra computeren. For den målbevisste sjakkspiller kan den også tilkoples en skriver hvor alle trekk blir notert, foruten at stillingen til enhver tid kan nedtegnes grafisk på skriverens papir. Og så en lekkerbissen til alle sjakk-elskere: 64 av sjakk-historiens mest berømte partier er lagret i computerens hukommelse. Klassiske partier fra verdensmestrene Morphy, Steinitz, Lasker, Capablanca, Alekhine, Botvinnik, Talj, Spassky, Fischer, Karpov etc. kan rekapituleres. Et morsomt poeng er dessuten at De i disse partier kan overta hvits eller sorts brikker, for å se om De gjør "riktige" trekk. Ved partiets slutt vil computeren opplyse hvor mange poeng De har fått, avhengig av hvor mange riktige trekk De har gjort.

Leveres med magnetiske brikker og solid attache-koffert.

SENSORY CHESS CHALLENGER 8

Dette er etterfølgeren til de tidligere modellene Chess Challenger 10 og 7. Betjeningen av computeren er nå vesentlig forenklet, hvilket gjør ethvert parti til en fornøvelse.

De 8 forskjellige spilenivåene dekker alt fra nybegynner til ekspert, samt løsning av "Matt i 2 trekk"-oppgaver og korrespondanse-sjakk. Sensory Chess Challenger kan også brukes på batteri-drift, hvilket gjør den til en ypperlig reisekamerat både i arbeid og fritid.

Dette er USA's absolutte bestselger, og vil utvilsomt også bli det i Norge.

Leveres med magnetiske brikker og solid attache-koffert.

Kr. 1750,-

Kr. 2970,-

10 dagers returrett.
2 års garanti etter kjøpsloven.

TV SENTRALEN

Tlf. 047/21771

Niels Skorpensgt. 3, 5500 Haugesund

Jeg bestiller herved pr. postoppkrav:

SENSORY CHESS 8 VOICE SENSORY

Navn:

Adresse:

Postnr.: Sted:

VG 29/11

Sjakk-OL på Malta:

En utrolig innsjutt

I 12. av sjakkolympiadens 14 runder feide Sovjet Argentina av banen med 3½-1½. Ungarerne måtte kjempe for livet og klarte glimrende 3-1 over Romania, men måtte likevel for første gang se seg innhentet av Sovjet. De andre lagene var klart akterutseilt, og Jugoslavia to poeng etter kunne nesten bestille bronsemedaljene. USA var kommet opp på 4.plass etter 4-0 over Italia. Amerikanernes innsats var ellers høyst blandet. Misnøye med økonomiske betingelser og manglende sjans til å få førstepordet (Alburt hadde høyest nasjonal rating) gjorde at USA stilte uten Browne og Kavalek.

I 13. runde kontrollerte de to store hverandre: Sovjet vant 2½-1½ over Romania og Ungarn det samme over Bulgaria. 35½ poeng hver, og mye av interessen var forlenget konsentrert om spørsmålet: Hvilke motstandere får de to i siste runde?

Mye tydet på at Sovjet måtte ut mot Sverige, som de hittil hadde sluppet unna. Det ville nesten bety et halvpoeng tapt fra start: Ulf mot Karpov. Russerne fikk imidlertid den behage-

lige overraskelsen at Danmark slo Vest-Tyskland 3-1 og dermed gled forbi Sverige før siste runde. Da så Island banket Nederland med 2½-1½, var det klart fornordisk avgjørelse av gullkampen: Sovjet - Danmark og Island - Ungarn!

De åtte avgjørende partiene ble fulgt med så stor interesse at det var vanskelig å holde oversikten. Sovjet ledet knepent i kvalitetspoeng, ble det sagt, og lå dermed best an. Men et øyeblikk så det ut til at Ungarn hadde avgjort det hele: De ledet alt 3-0 da Kasparov godtok Jacob Øst Hansens remistilbud med kvalitet under, men uklar stilling. En utilgivelig feil? Kanskje, men like etter grep Sax feil i tidensnøden mot Margeir Pétursson og fikk et sluttspill som ikke kunne vinnes.

Sovjet ledet 2½-1½ og var helt avhengig av at Karpov kunne slå Ole Jakobsen. Den rutinerte Danmarksmeisteren var presset, men forsvarte seg utmerket. I 39. trekk og tidensnød kunne han avviklet til klar remis. "Det ville enhver 3.-

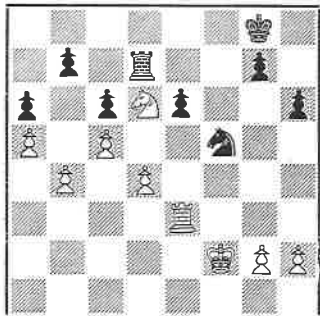

Kampen Sovjet - Danmark i siste runde. På vinnerlaget Karpov (helt til venstre), Geller, Balasjov og Kasparov (med lys skjorte). Danskene er henholdsvis Jakobsen, Høi, Fedder og Øst Hansen.

klassespiller sett", sa en forbannet Ole etterpå.

Hvit: Anatolij Karpov, Sovjet
Svart: Ole Jakobsen, Danmark

DRONNINGGAMBIT
1 d4 d5 2 c4 e6 3 Sc3 Le7 4 Sf3 Sf6 5 Lg5 0-0 6 e3 Sbd7 7 Tc1 a6 8 c5 Se4 9 Sxe4 dxe4 10 Lxe7 Dxe7 11 Sd2 Sf6 12 Sc4 Ld7 13 Se5 De8 14 Lc4 Lc6 15 Dc2 Ld5 16 0-0 Lxc4 17 Sxc4 Dc6 18 Se5 Dd5 19 b3 Tad8 20 De2 c6 21 Sc4 Se8 22 Dc2 Df5 23 Tcd1 h6 24 a4 Dh7 25 b4 f5 26 Df3 Sc7 27 f3 f4 28 exf4 Txf4 29 Sd6 exf3 30 Txf3 Sd5 31 Txf4 Sxf4 32 Tf1 Dd3 33 Dxd3 Sxd3 34 a5 Td7 35 Tbl Sf4 36 Kf2 Sd5 37 Tb3 Se7 38 Te3 Sf5

39 Txe6 Sxd4? 39 - Sxd6! sikrer poengdeling. Det følgende sluttspillet er derimot helt tapt: 40 Te8+ Kh7 41 Te4 Sb5 42 Sxb5 axb5 43 Ke3 Td1 44 Td4 Te1+ 45 Kf4 Kg6 46 a6 bxa6 47 Td6+ Kh5 48 Txc6 Tbl 49 Txa6 Txb4+ 50 Ke5 Tb2 51 c5 ! xg2 52 c7 Tg5+ 53 Kd4 Tg4+ 54 Kd5 Tg5+ 55 Kc6 Tg2 56 Kb7 1-0

Dermed hadde Sovjet og Ungarn begge vunnet 3½-½ og samlet 39 poeng. Aldri før har to lag kommet på delt førsteplass i en sjakkolympiade. Men reglementet sier da at laget med flest kvalitetspoeng skal ha gullpokalen. En legger altså sammen poengsummene til alle de 14 lagene en har møtt. Situasjonen var mer kaotisk enn noen gang. Publikum trakk innover i salen for å studere de gjenstående hengepartiene. De som forsøkte å summere på egenhånd, fikk problemer med at kampresultatene som vanlig manglet en rekke steder.

Pritchett avgjorde?

I praksis ble det temmelig avgjørende

for gullkampen at Skottlands førstebordsspiller, IM Craig Pritchett, reiste hjem etter 9 runder for å overta ny jobb 1. desember! Ungarn hadde slått Skottland 4-0 i 1. runde og Sovjet Hellas 3½-½ i 2. runde. At Hellas i siste runde utklasset Skottland med helt usedvanlige 3½-½, fikk dermed kolossal betydning. Om Skottland bare hadde klart 1½ poeng mot Hellas, hadde Ungarn gått til topps! Kvalitetspoengene ble 449½ til Sovjet, 448 til Ungarn.

Om det kan virke urimelig å avgjøre en sjakkolympiade på kvalitet, er det på den annen side omtrent teknisk umulig å få arrangert en stikkamp. I kandidatmatchene skal ikke lenger flest svarte gevinster avgjøre ved likhet. Partene må før start velge mellom loddtrekning eller to hurtigsjakkpartier. I fotball kan en bli mester på straffesparkkonkurranse. Hva med en publikumsvennlig lynmatch mellom to OL-lag??

Like gode

Fasiten fra 1980 blir at Sovjet og Ungarn var omtrent så jevn gode som overhodet mulig. Begge fortjente å vinne. At ungarene nesten fikk dobbelt så kraftig applaus på premieutdelingen, ligner derimot en usportslig reaksjon.

Russerne var uansett lykkelige over å ha gjenvunnet tronen. Men at seieren satt så langt inne, kan det skyldes litt ugunstig uttagning? Et sovjetisk 2.lag hadde vel savnet bare Karpov og Kasparov. At Talj var med etter sine svake 1980-resultater, er det nærliggende å forklare med at han, liksom Balasjov, er Karpovs sekundant. Verdensmesteren har betydelig innflytelse, og er visst ingen særlig god venn av Petrosjan. Enda merkeligere er det egentlig at Beljavskij ikke var funnet verdig for laget. Hans resultater peker bare én vei, og den effektive stillen måtte passet som smurt på et lavere bord! Mot slutten av olympiaden spurte vi Kasparov om hvordan han ville satt opp laget. Det ble: Karpov, Geller, seg selv, Balasjov, Beljavskij og Jusupov.

Den norske sluttspurten

Etter 12 runder hadde vi 26½ poeng og lå på en positiv delt 17.plass. Men vi var i ferd med å bli mørbarket etter harde kamper og kalde netter, og spørsmålet var om vi kunne klare å fullføre i lignende stil. Vi ante at 4 poeng på de to siste kampene kunne gi en plassering blant de 20 beste. Før 13. runde antydte både Knut og Sverre at de kunne tenke seg å stå over. De to hadde trukket de fleste og tyngste lassene og måtte under nesten enhver omstendighet spille den viktige sisterunden. Knut hadde dessuten en lei influensa.

Vi fikk nesten sjokk da vi i 13. runde ble satt opp mot Israel på 9.bord etter seier over Portugal på 18.bord runden før. Rundeoppsettet gikk etter mye av det samme prinsippet som i vårt Nordiske system: Nr.1 mot nr.1 under midten på hver poengsum - i forhold til start rangeringen. Så var altså Israel det høyest ratede laget på 26½ poeng! Det var bare å kaste seg på krykkene og samle poeng som beste en kunne.

13. runde:

Israel (9) - Norge	3 - 1
V.Liberzon GM 2545 - K.Helmers	½ - ½
N.Birnboim IM 2455 - S.Heim	½ - ½
Y.Grünfeld GM 2455 - O.C.Moen	1 - 0
D.Bernstein 2400 - Ø.Sande	1 - 0

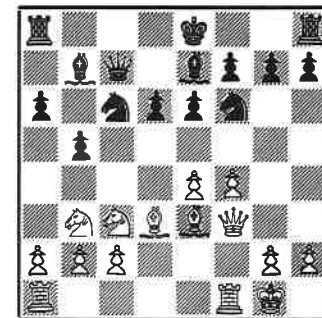
Som fryktet, men remisene var høyst saklige. Ole Christian fikk også en bra stilling mot den nybakte stormesteren Grünfeld, men var svært misforhold med måten han behandlet den på. Samme Grünfeld er imidlertid en svært vanskelig motstander, han spiller faretrende raskt og som ratingtallet (pr. 1/1-81: 2500) viser, riktig bra. Øystein S kom på defensiven først da det nærmet seg 40 trekk. Hengeparti-analysene fungerte for en gangs skyld mindre bra. De konkluderte med at stillingen trolig lot seg holde, men

det lyktes ikke å samle troppen til strekkelig til at den som var sliten og skulle spille stillingen, ble føret tilstrekkelig. Et trøtthetstegn av laget.

Knut Helmers kommenterer:

Hvit: Vladimir Liberzon, Israel
Svart: Knut J. Helmers

SICILIANSK
1 e4 c5 2 Sf3 e6! ? En nødløsning! I 12. runde hadde Liberzon nemlig gitt Ole Jakobsen en grundig omgang som hvit i Najdorfvarianten. Liberzon vet også utmerket godt at jeg spiller Najdorf, så det ville være vanvidd å benytte varianten denne dagen. 3 d4 cxd4 4 Sxd4 a6! Liberzon gikk i boks. Kan-skje hadde han ventet en Scheveningen med e6 og d6, som bulletinen fortalte at jeg benyttet mot sveitseren Werner Hug. 5 Sc3 Dc7 6 Ld3 Sc6 7 Sb3! ? En annen mulighet er her 7 Le3. 7 - Sf6 8 0-0 Le7! ? En interessant trekkomkastning som fikk både Liberzon og meg til å bruke tid! Normalt er 8 - b5. 9 f4 d6 10 Le3 På det skarpe 10 Df3 hadde det vært meget farlig å rokere. Jeg hadde planlagt det skarpe 10 - b5!, f.eks. 11 e5! ? dxe5 12 fxe5 Da7+! 13 Le3 Sxe5 14 Dg3 Db8! 15 Lf4 Da7+ 16. Le3 Db8!, og hvit må ta remis, da 17 Dg7? Tg8 18 Dh6 Seg4! er meget godt for svart. Også 10 Df3 b5! 11 e5 Sd7! ? er en mulighet. 10 - b5! Energisk. Legg merke til at svart ikke rokerer inn i "angrepet". 11 Df3! Lb7

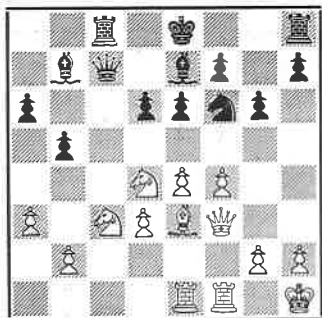

12 Tael! ? Etter min mening uøyaktig! En god idé er 12 a4! ?, og også 12 Kh1 er bedre enn partitrekket. 12 - Sb4! Svart har utlignet. 13 a3! Sxd3 14 cxd3 Hvits sentrum er styrket, men svart har løperparet. C-linjen er og-

Israel - Norge i 13. runde. Vladimir Liberzon (nærmest t.v.) og Nathan Birnboim er klare til kamp mot Knut Helmers og Sverre Heim. Begge partiene endte remis, men de andre to gikk galt.

så åpnet, men pga. sitt 12. trekk vil Liberzon tape et tempo hvis han ønsker å besette den. 14 - Tc8! Et nyttig trekk. Det er fortsatt for tidlig å rokere, hvit kunne i såfall begynt et farlig angrep med et betimelig g4 osv. 15 Sd4! g6! Dette utmerkede trekket kostet mye tid. Ideene er mange, bl.a. h5, e5 og Sh5. 16 Kh1?! Tvilsoomt. Jeg hadde kalkulert med 16 f5!? En variant er 16 - gx5 17 Sxf5! exf5 18 Dxf5 Tg8! 19 Ld4 Tg6 20 Sd5! Lxd5 21 exd5 Kd8!? 22 Txe7! Dxe7 23 Lxf6 Txf6 24 Dxf6 Dxf6 25 Txf6 Ke7! med truslene Tc5-c2-cl osv. gir remis. Det finnes naturligvis andre muligheter, og skal hvit spille for fordel, så det søkes her!

16 - Dd7! Et gedigent trekk og temmelig sikkert det beste. Både etter 16 - e5? 17 fxe5 dxe5 18 Lg5! og 16 - 0-0? 17 f5! exf5 18 Sxf5! gx5 19 Ld4! er det ute med svart! Partitrekket er uhyre preventivt, hva skal hvit gjøre? Mot 17 Dh3 er e5! utmerket. Etter 17

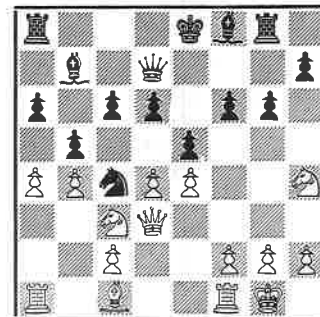
Dg3 e5? 18 fxe5 Sg4 19 e6! vinner derimot hvit, men bedre er 17 Dg3 Sh5!, f.eks. 18 Dg4 e5!? (18 - f5! er også utmerket) 19 Dxd7+ (ikke 19 Sf5? pga. Sf6!) Kxd7 20 fxe5 dxe5, og svart står beægt, da 21 Txf7 ikke er godt pga. Ke8! 17 Sb3! 0-0! Endelig! Rokaden er nå mulig fordi hvits springere ikke står parate til å hjelpe kongeangrepet. Det nærliggende friggjøringstrekket 17 - d5? ville derimot ha vært dårlig pga. 18 Ld4! som gir hvit et kraftig initiativ. 18 Dh3! Tfe8! Styrker e6, aktiviserer tårn og løper. Tiden begynte her å bli knapp. 19 f5 exf5 20 exf5 Lf8! Dette trekket kostet altfor mye tid, alternativet var det interessante 20 - Ld8!? Derfor

$\frac{1}{2} - \frac{1}{2}$
Sannsynligvis spiller hvit 21 Dh4 Lg7 22 Sd4! med uklart spill, men derimot ikke 22 fxc6? fxc6 23 Txf6?? Lxf6 24 Dxf6 Txe3! 25 Txe3 Tf8! Objektivt sett tror jeg svart står noe bedre, men stillingen er komplisert, og jeg vant ikke påspillet!

Ole Chr. Moen kommenterer:

Hvit: Yehuda Grünfeld, Israel
Svart: Ole Chr. Moen
SPANSK
1 e4 e5 2 Sf3 Sc6 3 Lb5 a6 4 La4 b5 5 Lb3 Sa5 Jaktvarianten, også kalt den norske varianten. Norske spillere har tilført åpningen verdifulle idéer. Sort kommer etter i utvikling, men får tatt livet av den spanske løper. 6 0-0

d6 7 d4 f6 Andre norske spillere slår på b3 før f6 spilles, men Arne Zwaig har spilt dette trekket med stort "hell". 8 Lxg8 Txg8 9 Sh4 Antakelig ikke det beste. Sorts svarttrekk styrker forsvaret av de hvite felter, og truer eventuelt å gå til g4 med dronningen. Dronningbytte er til sorts fordel i denne stillingen hvor kongen står noe utsatt. 9 - Dd7 10 Sc3 c6 (I partiet Ostojić - Johannessen, Amsterdam 1969 skjedde 10 - Dg4 11 Sf3 Lb7 12 a4 b4 13 Sd5 0-0-0 14 Tel f5!? med uklart spill. Svart vant. - Red.anm.) 11 b4 Sc4 12 a4 Lb7 13 Dd3 g6

14 Sf3 En nødvendig innrømmelse. Det var aldri mulig for hvit å gjennomføre f2-f4, og 13 - g6 forhindrer manøvreren Sh4-f5-e3. Det er typisk for jaktvarianten at hvits springere blir kortbenete. Sort må passe på å forhindre at de får fremskutte støttepunkter. Sort står nå meget tilfredsstillende, men det er fremdeles vanskelige stillingsproblemer å løse. I motsetning til i varianten hvor sort slår løperen på b3 slik at stillingen får et statisk preg, skal sort nå spille på dronningfløyen. Den beste planen er nok å søke å få forbindelse mellom tårnene på 8. raden ved 14 - Le7. 14 - Tg7?! 15 d5! Til rett tid. Sorts svar er ikke det beste. Jeg så ikke hvits sterke forsettelse. Han får i realiteten byttet av tårnet på f1 mot det på a8. 15 - c5 16 axb5 axb5 17 Txa8+ Lxa8 18 Lh6 Tf7(?) 18 - Te7 fulgt av Kf7 og Te8. 19 Ta1 Lb7 20 Lc1! Le7 21 Sd2 cxb4 Her brukte jeg mye tid på å regne på følgerne av 22 Sxb5! som er meget sterkt, og var ved å komme i tidssnød. Hvit velger umiddelbart en posisjonell forsettelse uten å se på andre trekk. 22 Sa2 Dc7 Bedre er 22 - Dc8. 23 Sxb4 f5 24 Sxc4 bxc4 25 Dc3 fxe4 26 Le3 Dc8

27 Ta4 Dg4 Eneste sjansje. 28 Dxc4 Lg5 29 Ta1 Lxe3 30 fxe3 Df5 31 De2 nå svikter det for sort i tidssnøden. Etter 31 - Kf8 er det ennå håp. Fortsetter hvit med 32 Tf1, er sluttspillet vunnet for ham hvis sort bytter, men etter 32 - Dg5 må han passe på bonden på e3. 31 - Dc8? 32 Db5+ Kf8 33 Sc6 Tc7 34 Dd4 Lxc6 35 Dxd6+ Kg8 36 dxc6 Txc6 37 Dd5+ De6 38 Dd8+ Kg7 39 Ta7+ Kh6 40 Dh4# 1-0
Ikke noe godt parti, men kanskje det vekker interessen for varianten.

Vi var nå topp innstilt på å bruke alle gjenstående ressurser til å vinne den siste kampen. Det fikk ikke hjelpe at vi på nytt var uheldige og fikk det høyest rangerte av sju lag på vår egen poengsum. Colombia er sterke. Vi tapte 3-1 for dem i Buenos Aires, og siden er de bare blitt sterkere. Som ventet mønstret de nå fire IM'er mot oss; den femte, Oscar Castro, sto over og ga uttrykk for at han ventet en seier over Norge.

14. runde:

Colombia (18) - Norge	1½ - 2½
G.Garcia IM 2440 - Helmers	½ - ½
A.Zapata IM 2410 - Heim	½ - ½
C.Cuertas IM 2420 - Hoem	½ - ½
J.Gonzales IM 2375 - Tiller	0 - 1

Mye så bra ut allerede fra start. For en gangs skyld kunne jeg gi Aftenpostens utsending Arnold J. Eikrem et klart synspunkt: "Denne kampen taper vi ikke." Det ble fordelaktige varianter i begge de hvite partiene, mens Ragnars forberedte nyhet i russisk ga nokså komfortabel utligning og remis før avbrudd. Knut gjentok en Scheveningen-oppstilling, men Guillermo Garcia fikk vist hvorfor han har såpass mange stormesterskalper. Han angrep knallhardt, og Knuts ytterst oppfinnsomme forsvar holdt bare på håret. Men da tidssnøden la seg, satt han faktisk igjen med en merbonde i sluttspillet. Nesten utrolig var det at Sverre med bonde over og press aldri fikk hull på Zapata. Den unge colombianeren, som var nr.2 i junior-VM 1977 etter Jusupov og slo Øgaard overbevisende i Buenos Aires, viste seg fantastisk seiglivet.

Ved avbrudd hadde Bjørn innkassert en sikker seier og gitt oss ledelsen. Det gjensto to hengepartier med bonde over. Om de kunne vinnes, ville det utrolig nok bli 3½-½ og en glimrende plassering. Lett virket det imidlertid langt fra. Siden vi møtte Ungarn i 2. runde, hadde ungarerne "heiet oss fram" hele veien. Nå var situasjonen at våre hengepartier kunne bli avgjørende for Ungarns kvalitetspoeng. Da Eikrem nevnte hengepartiene for vår gamle kjenning Lengyel, ungarsk sekundant, tilbød ungarerne seg straks å hjelpe til med analysene. Snart ankom Lengyel sammen med sjettebordsspilleren Pinter til Restaurant Britannia og kastet seg inn i arbeidet. Men jo mer vi analyserte, desto mer remisaktige ble dessverre begge stillingene. Og slik ble det noen timer etter, men selv 2½-1½ får absolutt godkjent karakterer.

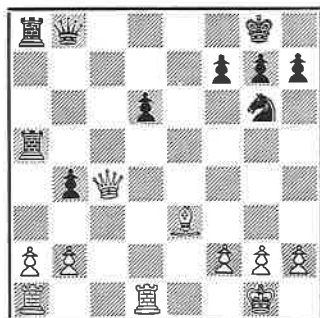
Hvit: Sverre Heim
Svart: Alonzo Zapata, Colombia
KONGEINDISK

1 d4 Sf6 2 c4 g6 3 g3 Lg7 4 Lg2 0-0 5 Sc3 d6 6 Sf3 Sc6 7 0-0 a6 8 h3 Tb8 9 e4 b5 10 e5 dxe5 11 dxe5 Sd7 12 e6 fxe6 13 cxb5 axb5 14 De2 Kh8 15 Sxb5 La6 16 a4 e5 17 Lg5 Sc5 18 Tfd1 Dc8 19 De3 e4 20 Sh4 Sxa4 21 Sa7 Sxa7 22 Txa4 Sb5 23 Txe4 Sd6 24 Txe7 Te8 25 Td4 Txe7 26 Lxe7 Sf5 27 Sxf5 Dxf5 28 b4 h6 29 Td5 Df7 30 Td7 Tc8 31 Ld5 Df5 32 Ld6 Db1+ 33 Kh2 Lb7 34 Ld5 Df5 35 Lxb7 Dxd7 36 Lxc8 Dxc8 37 Lc5 Df7 38 De4 Kh7 39 De7 Dxe7 40 Lxe7 Kg8 41 f4 Kf7 42 Lc5 Ke6 43 Kg2 Kd5 44 Kf3 h5 45 g4 c6 46 f5 gxf5 47 gxh5 Ke6 48 Ke3 Lh6+ 49 Kd4 Lg7+ 50 Kd3 Lh6 51 h4 Ke5 52 Ld4+ Ke6 53 Lc3 Kd5 54 Lf6 ½ - ½

Bjørn Tiller kommenterer:

Hvit: Bjørn Tiller
Svart: Jorge Gonzales, Colombia
ENGELSK (Bellon-gambit)
1 c4 e5 2 Sc3 Sf6 3 Sf3 e4? 4 Sg5 b5 5 d3!? Både etter 5 Sxb5!? og 5 cxb5!? synes svarts kompensasjon for bonden å være teoretisk tvilsom, men har i praktisk sjakk gitt gode resultater. Med 5 d3 sikrer hvit seg i alle fall en klar fordel. 5 - exd3 6 cxb5 dxe2 7 Lxe2 Lb7 8 0-0 Le7 9 Lf3 d5 10 Sh3 a6 11 Sf4 axb5 12 Sfxd5 Sxd5 13 Lxd5 Lxd5

14 Sxd5 0-0 15 Tel?! 15 Df3!? er antagelig bedre. 15 - Ld6 16 Df3 oppdaget nå at det planlagte 16 Dg4 strander på 16 - Lxh2+ 17 Kxh2 Dxd5 18 Lh6 Dd6+! og måtte skifte plan. 16 - Sc6 17 Td1 Se5 18 Dh5!? Med følgende idéer: 1. Å lokke fram g6 som svekker kongestillingen og tar feltet g6 fra springeren. 2. På mange andre dametrekk syntes Sg6 å være et godt svar. 3. Å utvikle løperen til g5 med tempo i visse varianter. 18 - Sg6?! Nå er dette trekket derimot uheldig, og hvit sikrer seg forsert en posisjonelt fordelaktig stilling. 19 Sc3! b4 20 Se4 Te8 21 Lg5 21 Sxd6(?) Dxd6! 21 - Db8 22 Sxd6 cxd6 23 Le3 Te5 24 Dg4 Tea5 25 Dc4!

Det viser seg raskt at svarts bønder på b4 og d6 er mye svakere enn hvits på a2. Den hvite damen arbeider glimrende i både forsvar og angrep. 25 - Se7 25 - se5 26 Db3 hjelper ikke, f.eks. 26 - Sg4 27 Td4 Sxe3 28 Txb4! 26 Db3! d5 27 Td4 De8 28 Txb4 Sc6 29 Tb6 29 Tb5?? sd4+. 29 - d4 30 Ld2 Tc5 31 Tel Dc8 32 a4 Df5?? 33 Tb5?? 33 Tb8+ vinner dronning for tårn, men - når du har et godt trekk, vent med det, kan-skje blir det enda sterkere. 33 - Dc2?? 34 Tb8+ 1-0 (34 - Txb8 35 Dxb8+ Sxb8 36 Te8#)

Så var olympiaden over for denne gang. Et utbytterikt, men under de rådende forhold slitsomt opphold ebber ut. På premieutdelingen var det foruten til de beste lagene også medaljer til største individuelle poengplukkere. Det tas ingen hensyn til motstanden, så man får noen overraskende tilde-linger. Men William Hook, British Vir-gin Islands er rene gjengangeren i slik sammenheng og gikk helt til topps som beste førstebordsspiller. For én

gangs skyld tok forresten resten av laget et halvt poeng mer enn han! Hook er slett ikke dårlig, og i 1. runde slo han Westerinen.

William Hook hadde denne gang med seg olympiadens desidert yngste, 11-årige John Jarecki på 2.bord.

1.BORD: Hook (BVI)	11½/14	82,1%
Kanani (Kenya)	9½/12	79,2%
Torre (Filippinene)	11/14	78,6%
Karpov (Sovjet)	9/12	75,0%
Sunye (Brasil)	9/12	75,0%
Donnelly (Zimbabwe)	7½/10	75,0%
Portisch (Ungarn)	9½/13	73,1%
Robatsch (Østerrike)	8/11	72,7%
Andersson (Sverige)	10/14	71,4%
2.BORD: Rantanen (Finland)	9½/13	73,1%
Seirawan (USA)	8/11	72,7%
Harris (Bermuda)	7/10	70,0%
3.BORD: Villareal (Mexico)	9/11	81,8%
Kuligowski (Polen)	10/13	76,9%
Rafiq Khan (India)	10/13	76,9%
4.BORD: Csom (Ungarn)	7/9	77,8%
Geller (Sovjet)	6½/9	72,2%
Langeweg (Nederland)	6½/9	72,2%
Schüssler (Sverige)	6½/9	72,2%
Goormachtigh (Belgia)	6½/9	72,2%
5.BORD: Balasjov (Sovjet)	7½/10	75,0%
Tiller (Norge)	6/8	75,0%
Øst Hansen (Danmark)	8/11	72,7%
6.BORD: Nikolić (Jugosl.)	6½/8	81,3%
Kasparov (Sovjet)	9½/12	79,2%
Borg (Malta B)	7/9	77,8%

Øystein Sandes kommenterte parti kom-mer sterkt tilbake i nr.3.

JULEKONKURRANSEN

Løsninger ved TAH

Oppgave nr. 1. Majevskaja - Kirijenko 1974. 1 Dh7+! Sxh7 2 Shg6+ Kg8 3 Sxe7+ Kh8 5 Sg6#
Nr.2. Finn Eriksson, Schackvärlden 1936. 1 Lh3! truer 2 Tf7. 1 - Tg4 2 Dd6. 1 - Td7 2 Te6. 1 - Txe7 2 Df4. 1 - Tf5 2 Sg4. 1 Lg4? Tf5! 1 Lf5? Txe7! 1 Lc8? Td7! 1 Tee8? Tg5!
Nesten-variantene felte mange, tross advarselen.
Nr.3. L.Knotek, 1.pr. A.White memorial 1952. 1 Dg7! og følgende annettrekk: 1 - Kc8 2 Dg2. 1 - Kc6 2 c8D+. 1 - Kxa8 2 c8D+ (Ka7 3 Lc5#) 1 - Ka6 2 Dxd7! 1 - Ka7 2 c8L! og 3 Da1#.
Derimot ikke 1 Db2+ Kc6! 2 c8S Sb6! el-ler 1 Da7+ Kxa7 2 c8D Sb8 3 Lxb8+, ja noen påstår matt, men Kxa8 er lov.
Nr.4. Prokesj 1951. 1 Tb2 Txc7 2 Tb8+ Kf7 (g7,h7) 3 Tb7 Te7 (f7,g7) 4 Kd6 (e6,f6), evt. 1 - Kh7 2 Tb8! gir samme variant. Derimot ikke 1 Kd5 Txc7 2 Txc4 Txc4 3 Kxc4 Kf7 4 Kc5 Ke7 5 Kc6 Kd8 6 Kb7 Kd7 7 Kxa7 Kc7(c8) eller 1 Txc4 Txc4 2 Kd6 Kf7 3 Kd7 Txc7 osv.
Nr.5. Trinks 1923. 1 Ld7 Ke3 2 h4 Ke4 (2 - Kf4 3 Kd4!) 3 h5 Ke5 4 h6 Kf6 5 Le8.
Nr.6. Ernest Pogosjans. 1.pr. Schachmatnaja Moskva 1961.
Mange falt her av lasset. Dersom hvit får kontroll over situasjonen, er det enkel teknikk å vinne den svarte bon-den, og om svart ofrer løperen mot hvits bonde, er løper og springer kjent vinstmateriell. Analyser på disse tek-nikkvarianter er ikke nødvendig. Deri-mot var kunsten å oppdage svarts for-svar i form av en patt-plan, og hvordan hvit takler denne. 1 Lf1! Lb5! (Kan ik-ke slås, for da går g-bonden inn) 2 Lg2 Lf1! 3 Lxf1 g2 (4 Lxg2 gir patt, og el-lers går g-bonden i mål, men -) 4 Sg3! (4 - gl 5 Sf5# 4 - gxf1 5 Sxf1, 4 - Kxg3 5 Lxg2).
Blant de løserne som hadde alle riktige ble disse tre trukket ut som premievin-nerne:
1.premie: Eivind Poulsson, 1450 Nes-oddtangen, 2.pr.: Helge Holst, 1370 Asker, 3.pr.: Erling Sørheim, 6150 Ørsta.
Gratulerer! Premier kommer i posten.

Åkesson slo til!

Konkurransen om årets EM-tittel sto mellom Andrianov og Pigusov, nr.1 og 2 i fjorårets russiske juniormesterskap, IM Arnason, Island, Danailov, Bulgaria og Åkesson, Sverige. Sistnevnte vant med imponerende 11½/13. De andre fire fulgte på respektfull avstand med 9½. Derfra var det nye to poengs avstand til den gemene hop hvor bl.a. NSb's referent befant seg.

Resultater: 1 Ralf Åkesson, Sverige 11½ 2 Evgenij Pigusov, SSSR 9½ 3-4 Jon Arnason, Island og Silvio Danailov, Bulgaria 9½ 5 Nikolai Andrianov, SSSR 9½ 6 Ognjen Cvitan, Jugoslavia 7½ 7-12 Rudy Douven, Nederland, Juan Corral, Spania, Paul Motwani, Skottland, Dan Lapan, Israel, Carlo d'Amore, Italia og Av Petter Stigar, Norge 7. 30 deltagere.

Åkesson gikk hardt ut med 4/4. Russerne hadde i 3. runde måttet avgi poeng til hverandre etter følgende sinnsopprivende oppgjør:

Andrianov - Pigusov

SPANSK
1 e4 e5 2 Sf3 Sc6 3 Lb5 a6 4 Lxc6 dxc6
5 0-0 Lg4 6 h3 h5 7 c3 Dd3 8 hxg4 hxg4
9 Sxe5 Ld6 10 Sxd3 Lh2+ ½ - ½

I 5. runde tårnet Åkesson og Andrianov sammen. Åkesson hadde hvit, kom inn i en spesialvariant og fikk god stilling. Så mistet han imidlertid tråden, russeren kom på offensiven og fikk reelle vinstjanser. Også Åkessons tidssnød talte til Andrianovs fordel. Andrianov ville se blod. Han hadde en god del tid igjen, men brukte meste-parten av den på å bestemme seg for å gi en springer i det 34. trekk. Intet skulle forsinke hans fremadstormende h-bonde.

Men Åkessons tårn gir irriterende sidesjakk og truer med å snike seg bak h-bonden. Også russeren har nå dårlig tid, men kan ta en trekkjentagelse og dermed klare tidskontrollen. Andrianov faller imidlertid i en slags trance. Skal g-bonden tre støttende til? Bør kongen marsjere ut på brettet? Spørsmålene opptar Andrianov

Av Petter Stigar

i den grad at han glemmer sin egen klokke. Etter Åkessons 40. trekk faller russerens klaff, og svensken har plutselig 1½ poengs forsprang. Åkesson var heldig med dette partiet, men det er en kjent sak at man må ha flaks for å vinne en turnering. Som Capablanca skal ha sagt: "The good player is always lucky." Åkesson fortsatte sin seiersrekke. Først i 8. runde spilte han remis med Arnason som misset en mulighet til fordel. Krisen kom i 9. runde, da Pigusov spilte et godt parti og påførte Åkesson hans første og eneste nederlag. Svensken klarte imidlertid å reise seg. Han vant de tre siste partiene og overbeviste dermed alle om at han var en verdig europamester.

Hva skjedde i mellomtiden med undertegnede? Ikke særlig meget. På de fire første rundene fikk jeg ett - 1 - poeng. Triste greier. Heldigvis hadde jeg Helmers med som sekundant, slik at jeg mellom måltidene kunne bli foret med moralsk opprustning og sjakklig bistand. Det hjalp. (KJH får absolutt godkjent karakter som sekundant.) Etter 12 runder hadde jeg faktisk 50%, og da jeg i siste runde tok en fryktelig revansj mot sveitseren Franzoni, havnet jeg på den riktige siden av streken. Jeg vil gjenta at en sekundant er god å ha. Det ville være synd om NSFU lot dette bli en engangsforeteelse. Arrangementet i Groningen var som vanlig bra. Zwanepol og staben hans har jo en viss erfaring. Været var denne gang ytterst deprimerende, men det kan arrangørene vanskelig lastes for.

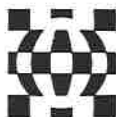
10. runde:

Hvit: Petter Stigar

Svart: Marc Leski, Frankrike

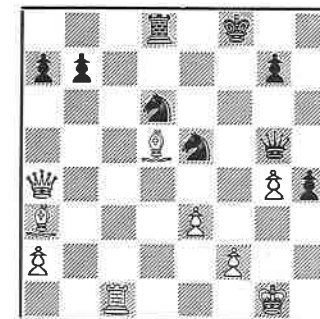
ENGELSK

1 d4 Sf6 2 c4 c5 3 Sf3 cxd4 4 Sxd4 e6
5 Sc3 Lb4 6 g3 0-0 7 Lg2 d5 8 cxd5
Sxd5 9 Ld2 Lxc3 Hvis svart ønsker å beholde løperparet, kan han spille 9 - Sxc3 10 bxc3 Le7, men hvit står trolig noe bedre etter 11 Tbl! Trykket mot svarts dronningfløy kompenseres

fullt ut sveklingen på c3. 10 bxc3 e5 11 Sb3 En annen idé er 11 Sc2 fulgt av Sc2-e3-d5. 11 - Sc6 12 c4 Sde7 12 - Sb6 13 c5 Sc4 14 Lc3 gir også like sjanser. 13 0-0 Lg4!? 14 Tel Overbevist om at løperen ville stått bedre på e6 eller f5 nekter jeg å spille 14 h3. Det er jo heller ingen grunn til å svekke kongestillingen unødige. 14 - Dc7 15 Dc2 Tfd8 16 Tac1 Tac8 17 Db2 h5? Svart er i krigshumør og beslutter å satse alt, men oppnår ikke annet enn å svekke sin egen stilling. Hvorfor skal han spille på kongefløyen når hvits svakhet befinner seg på dronningfløyen? 17 - f6 var bedre. 18 h3 Lf5 19 Lc3 f6 20 Ted1 En annen mulighet var 20 Sc5. Jeg fryktet 20 - b6 21 Se4 Dd7 22 Ted1 De6 23 Kh2 Sa5 24 c5 Sc4, men hvit kan antagelig bare slå på a5. 20 - e4? Allons enfants... Nå får svart alvorlige vanskeligheter. 21 Sc5 Se5 22 Txd8+ Txd8 23 Sxe4 Sxc4 24 Db5 Tvinger svart til å bytte av sin lysfelta løper, hvoretter hvits løperpar herjer vilt. 24 - Lxe4 25 Lxe4 Sd6 26 Db3+ Kf8? Svart går frivillig inn på dødsdiagonalen. Nødvendig var 26 - Kh8. 27 Lf3 h4 28 g4 Sg6 29 Lb2 Df7 30 Ld5 De7 31 e3 f5?! svart slår en spiker i sin egen likkiste. 32 La3

fxg4 33 hxg4 Se5 34 Da4! Her brukte jeg faretruende mye tid, men alt mitt regnearbeid ga bonus etter 34 - Dg5? Den avgjørende feilen.

35 Tc8! Man ser umiddelbart at tårnet ikke kan slås. Den svarte stillingen raser nå totalt sammen. 35 - Sef7 36 Txd8+(?) Etter partiet var det jo ikke så vanskelig å få øye på 36 Dd7! som avgjør partiet øyeblikkelig, men klokken tikket, og jeg hadde sett den følgende offisersvinst. (Uten at jeg regner det som noen god unnskyldning for å overser dronningtrekket.) 36 - Dxd8 37 Db4 a5 38 Dc5 b6 39 Dc6 1 - 0

Internasjonal rating

FIDE's nye tall pr.1/1 1981, som bl.a. omfatter TO års norske turneringer. Bjerke og Stigar er nye av våre 49 på lista.

BEST I VERDEN:

1 Karpov 2690 2 Kortchnoi og Portisch 2650 4 Spasskij og Hübner 2635 6 Kasparov 2625 7 Bjeljavskij, Polugajevskij og Timman 2620 10 Geller og Macking 2615 12 Larsen og Andersson 2610 14 Ljubojević 2605 15 Balasjov 2600 16 Romanisjin og Sosonko 2595 18 Gulko og Miles 2590 20 Ribli og Petrosjan 2585 22 Alburt, Hort, Kupreitsjik, Nunn og Jusupov 2575 27 Vaganjan 2565 28 Sax 2560 29 Talj, Seirawan og Browne 2555

ALLE I NORGE:

1 Leif Øgaard 2470 2 Arne Zwaig 2450 3 Sverre Heim 2430 4 Knut Helmers 2415 5 Terje Wibe 2405 6 Svein Johannessen og Eivind Poulsson 2380 8 Ragnar Hoen 2355 9 Arne Vinje Gulbrandsen 2345 10

Morten Trollalden 2340 11 Knut Ove Løken 2335 12 Erling Kristiansen 2325 13 Bjørn Tiller 2315 14 Jarl H Ulrichsen 2300 15 Ole Chr Moen 2295 16 Svein Berg, Dag Orseth og Ole Scott Knudsen 2290 19 Øystein Sande 2275 20 Øystein Hjertenes og Per Ofstad 2270 22 Magne Følling og Thor Geir Harestad 2265 24 Helge Gundersen, Petter Haugli, Thomas Heiberg, Gunnar Johnsen, Arthur Kjelstrup-Olsen, Arne Schjønby og Aleks Semakoff 2260 31 Daan de Lange 2255 32 Tor Kristiansen 2250 33 Richard Bjerke og Dan H Fosse 2245 35 Steinar Lindblom 2240 36 Einar Hatlebakk 2235 37 Viggo Guddahl 2230 38 Svein Michelsen og Bernt Nordby 2225 40 Johan Berg og Stein Jensen 2220 42 Håkon Eiken, Reidar Jenssen og Petter Stigar 2215 45 Erling Iversland 2210 46 Tor Arne Hauge og Svein G Myreng 2205 48 Yngvar Barda og Runar Mathisen 2200

UNGDOMMENS SJAKKLOTTERI er trygt i havn. Gevinster sendes ut i disse tider, og overskuddet blir ca. 80.000.

Kjønnsfordelingen i norsk sjakk - en regulær skandale

Av Odd Birkestrand,
Masfjorden Sjakklubb

17-årige Pia Cramlings seier i Skiens-turneringen for juniører har aktualisert en problemstilling undertegnede lenge har syslet med - hvorfor er norsk kvinnesjakk havnet så fullstendig i bakevja?

Det ligger i dagen at noe er riv ruskende galt når det gjelder kvinner i norsk sjakk. Danmark, og særlig Sverige, ligger en verden foran oss, både i topp og bredde. Det ligger utvilsomt et veldig medlemspotensiale og venter på å bli rekruttert, og det synes meg noe underlig at ikke ansvarlige krefter innen organisasjonen har sett behovet for seriøse initiativ.

Situasjonen i dag er at alle turneringer, i prinsippet, er åpne for begge kjønn - i praksis kan jentenes turneringsaktivitet på landsbasis måles i promiller. Altså: jentene er hjertelig velkomne, men - de kommer ikke, hva nå grunnene måtte være. Etter min mening er det uholdbart da å sette seg på baken og si som så: Vil de ikke, så vil de ikke - vi klarer oss uten dem. Tvert imot - vi må gå

aktivt ut for å få jentene med. Det må bli en sentralstyresak å vurdere rekrutteringsmetoder, det må nedsettes et eget arbeidsutvalg som kan foreta de nødvendige analyser, undersøke hva de har gjort i Sverige, England, Sovjet - i det hele jobbe med problemstillingen gjerne gjøre et prosjektarbeid ut av det. Jeg tror en tre-delning kan være hensiktsmessig - 1. motivering 2. trivsel 3. nivåheving.

NSF og NSFU bør engasjere seg sterkt når det gjelder pkt. 1 og 3 - pkt. 2 tilligger først og fremst klubbene. Forbundet må, gjennom PR-kampanjer, utarbeid av mønsteropplegg etc. hjelpe klubber og skolesjakkinstruktører med å legge forholdene til rette på en slik måte at det virker attraktivt for jentene å begynne å spille sjakk.

Nødvendige virkemidler

Siden den åpne likestillingslinjen ikke har ført fram, tror jeg egne turneringer eller separate jenteklasse må være veien å gå - inntil kjønnsfordelingen er så kraftig forrykket at jentene ikke lenger skremmes av manddominansen i utgangspunktet. Et annet middel kan være spesiell premiering til beste jente. I Hordaland prøvde vi i året som gikk begge metoder - med positivt resultat.

Når det gjelder trivsel, tror jeg den enkelte klubb spiller kan gjøre mye. Situasjonen rundt om i mange klubblokaler er vel den at de fleste sitter opptatt med sitt. Det som møter nykommere av begge kjønn, er ofte et mandssamfunn av alvorlig analyserende eller ivrig opptatte lynsjakkspillende fantomer, som knapt bryr seg med å se opp fra brettet for å hilse på de merkelige krepene som kanskje nettopp har lært hvordan brikkene går. At en slik atmosfære virker særdeles lite besnærende på forventningsfulle pikesinn, sier seg selv. At hver enkelt av oss kan gjøre noe med det, burde være selvsagt - gi oss tid til å hilse, prate, spille sjakk med de nye - kort sagt: oppføre oss som sosiale individ. NSF/NSFU kan selvsagt ikke si seg fornøyd med bare å få bredde over norsk kvinnesjakk - siktepunktet må også være å få fram topper og komme på linje med våre naboland. Forbundet må gi signaler, arrangere samlinger og turneringer a la Stjernesjakken etc.

Sjakklubben Stjernen samlet til sitt pionérrangement i fjor vår ikke mindre enn 41 jenter - derav 26 fra Norge! Så mange hunkjønn har vel aldri tidligere vært samlet i en turnering her til lands - en klar indikasjon på at tiltaket var et blinkskudd! Reparis bør følge i år - kanskje kan vi her vestpå ta på oss et lignende arrangement - med litt bistand fra sentralt hold.

Mannssjåvinister?

Så spør man seg - er det i våre organisasjoner reell interesse for å prøve å endre den skjeve kjønnsfordelingen i norsk sjakk? Er følgende postulat kanskje sannheten nær: "Norske sjakkspillere er kjønnsrollebundne og håpløst mannsjåvinistiske. De innbiller seg rett og slett at jenter ikke har anlegg for å spille sjakk".

Vel, at det siste savner intellektuelt helegg er vel ettertrykkelig fastslått av bl.a. Pia Cramling og Jana Miles, for ikke å snakke om Joseliani og Gaprindasjvili. Gad forresten vite hvilket lag Norge måtte stille for å slå disse fire i en match?

Jeg vil til slutt fremsette den påstand at mangelen på kvinner i alle ledd - som klubbspillere, som toppspillere, som administratorer er den største svakhet i vår organisasjon i dag. En rask gjennomgang av NSFs håndbok viser at det ikke fins én kvinne verken i Sentralstyret eller noen av Forbundets utvalg og komiteer, ingen kvinnelige krets- eller klubbformenn - ja, totalt sett finner jeg på landsbasis 2 klubbkasserere av hunkjønn! Vi må vel til Frimurerbevegelsen for å finne paralleller til slike tilstander!

Anniken Omholt-Jensen, nå medlem av OSS, er den foreløpig(?) siste norgesmester for kvinner (1972). På forrige kongress gikk hun mot et forslag fra Mary Klengen og John Kjekken om gjenopptattelse av kvinneklassen i NM. (Foto: Klassekampen)

La meg konkludere med 2 konkrete spørsmål til Sentralstyret i NSF:

1. Etter det en forstår, vil NSF muligens sende damelag til OL i Luzern i 1982. Vil Sentralstyret engasjere seg spesielt i tiden fremover for å forbedre en slik representasjon?
2. Vil det bli tatt noe initiativ fra forbundshold for å bedre situasjonen generelt, når det gjelder norsk kvinnesjakk?

Fra kvinneolympiaden på Malta. Sovjet (her fra v. verdensmesterinnen Tsjiburdanidse, Gaprindasjvili og Joseliani) spiller 1½-1½ mot debutantene fra Folkerepublikken Kina. Alle de fire på Sovjets vinnerlag kommer fra byen Tbilisi med ca. 1 million innbyggere. Laget ville klart vært favoritter mot Norges herrelag på Malta.

Eikrem-karusellen går og går

Vi låner overskriften fra Knut Bøckmans spalte i Morgenbladet. Arnold J. Eikrem alias Sjakkklubben Jarl arrangerer turneringer nær sagt på løpende bånd. Ved nyttår og i januar var det tre internasjonale turneringer i rask rekkefølge: Oslo, Hamar og Trondheim. Alle var åpne for spillere med internasjonal rating. I tillegg fikk noen uten slik rating prøve seg, men av dem var det bare Morten Groth, OSS som spilte godt nok til å komme inn på lista. Den begynner på 2200, og atskillige av de norske deltagerne var av mer beskjedent format. De var delvis representanter for lokale medarrangørklubber. Norges beste spillere skulle stort sett vise seg å glimre med sitt fravær. Om det er tilbudene som blir for mange, for lite attraktive eller spillerne selv for slappe, er ikke lett å si. Bare Arne Vinje Gulbrandsen stilte med klare ambisjoner, og på Hotel Viking (Oslo) lyktes han med å ta sin annen IM-inntegning og fullførte samtidig FIDE-Mestertittelen. Skulle han imidlertid delta og få klaff f.eks. i påsketurneringen samme sted, kan Norges Sjakkforbund gå rett på en søknad om IM-tittel til FIDE-kongressen i juli.

Norsk fasit på Hotel Viking:

Gulbrandsen og Groth

Av Øystein Sande

Oslo Chess International var ikke av de internasjonale turneringer i Norge som vil bli husket aller lengst. De to vinnerne i denne romjulisturneringen kom da også langt ned på resultatlista i tilsvarende turnering samme sted sist påske.

Remisprosenten ble relativt høy - 59% - og vitner til dels om manglende kampvilje. De to store lyspunktene - sett fra norsk synsvinkel - var at Arne V. Gulbrandsen tok sitt 2. IM-napp og at Morten Groth fikk sin internasjonale rating med fynd og klem. Sistnevnte burde også hatt ekstrapremie for turneringens desidert laveste remisprosent. Han avviste de fleste remistilbud, enten resultatet ble seier eller tap. Groth viste i høy grad at seieren i Mesterklassen i siste NM ikke var noen tilfeldighet. Bare synd at han møtte en urartet spiller for mye til å få med seg et velfortjent FM-napp. Bedre lykke neste gang, Morten!

Et høydepunkt

Hvit: Gert Iskov, Danmark

Svart: Svein Johannessen

UNGARSK

1 e4 e5 2 Sf3 Sc6 3 Lc4 Sf6 4 d3 En beskeden fortsættelse, men ikke nødvendigvis mindre virkningsfuldt. 4 - Le7 5 0-0 d6 6 c3 0-0 7 Sbd2 Sd7 En

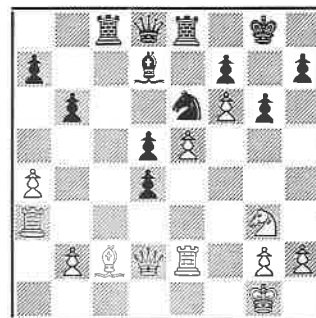
Et nytt gjennombrudd for 22-årige Morten Groth, Harstadgutten som har slått ut i blomst i Oslo Schakselskap. Om han fortsetter å satse seriøst, blir det interessant å se hva han kan utrette i norsk toppsjakk.

Oslo Chess International

29/12-4/1

1	Arne V Gulbrandsen	NOR	2365	+07	=06	+04	+10	=02	=03	=05	=09	=08	6	36,0
2	IM Gert Iskov	DAN	2400	=13	=08	+11	+05	=01	+04	=03	=06	=07	6	36,0
3	IM Robert Gruchacz	USA	2365	=14	=09	+13	=07	=10	=01	=02	+04	=05	5½	36,0
4	Morten Groth	NOR		=06	+13	-01	+11	+07	-02	+10	-03	+14	5½	35,5
5	IM Svein Johannessen	NOR	2390	=09	=11	+08	+02	+06	=07	=01	=12	=03	5	36,0
6	IM Larry D Evans	USA	2370	=04	=01	=10	+08	-05	=09	+14	=02	=12	5	36,0
7	Øystein Sande	NOR	2340	-01	+14	+09	=03	-04	=05	=12	=13	=02	4½	36,5
8	Tor Kristiansen	NOR	2285	=12	=02	-05	-06	=11	+13	=09	+10	=01	4½	35,5
9	Richard Bjerke	NOR		=05	=03	-07	+14	=12	=06	=08	=01	=11	4½	34,5
10	Herman Perez Garcia	ARG	2310	=11	+12	=06	-01	=03	+14	-04	-08	+13	4½	34,5
11	Thomas Heiberg	NOR	2250	=10	=05	-02	-04	=08	=12	=13	+14	=09	4	34,0
12	Imad Hakki	SYR	2255	=08	-10	=14	=13	=09	=11	=07	=05	=06	4	32,0
13	Stein Sollid	NOR		=02	-04	-03	=12	=14	-08	=11	=07	-10	2½	34,0
14	Jan-Erik Braathen	NOR		=03	-07	=12	-09	=13	-10	-06	-11	-04	1½	33,0

anden mulighet var 7 - Sa5 8 Lb5 Ld7 9 Lxd7 Dxd7 10 d4 ±. 8 Tel Lf6 9 Sf1 Sb6 10 Lb3 Le6 11 Le3 Te8 12 a4! Sd7 13 Sg3 b6? Der skulle spilles 13 - Lxb3 mens tid var. 14 Lc2 d5? Duer ikke, men hvid var klar til 15 d4 med fordel. 15 d4! exd4 16 Sxd4 Sxd4 17 cxd4 g6 18 f4! Sort bliver hermed overspillet på k-fløjen. 18 - Sf8 19 f5 Ld7 20 e5 Lg5 21 f6! Den kendte "pæl i kødet". 21 - Lxe3+ 22 Txe3 c5 Det naturlige modspill, men utilstrækkeligt. 23 Taa3 Tc8 24 Dd2 cxd4 på 24 - h6 følger 25 Tf3 Kh7 26 Sf5 Lxf5 27 Lxf5 gxf5 28 Th3 og vinder. 25 Te2 Se6 Eller 25 - Kh8 26 Dh6 Se6 27 Sf5! Tg8 28 Dxb7+ Kxb7 29 Th3±.

26 Sf5! Txc2 Også etter 26 - gxf5 27 Dh6 er sort forsvarsløs. 27 Dh6! Truslen 28 Th3 er nu dødelig. 27 - d3 27 - Tc3 28 Sxd4 og slut. 28 Txd3 Dc7 29 Th3 opgivet 1-0
Efter 29 - Tc1+ 30 Kf2 Dc5+ 31 Se3 er der ikke mere. Et af de få oplivende momenter i en ellers alt for remispræget turnering!
Kommentarer: Gert Iskov

Hvit: Arne Vinje Gulbrandsen, OSS
Svart: Øystein Sande, Volda

ENGELSK

1 c4 e5 2 Sc3 Sf6 3 g3 Lb4 4 Lg2 0-0 5 Sf3 Te8 6 0-0 Lxc3 7 bxc3 Sc6 8 Sh4 e4? 9 f3 d6 10 fxe4 Sxe4 11 Dc2 De7 12 d3 Sf6 13 e4 Sg4 14 h3 Sge5 15 Ld2 f6 16 Tae1 Df7 17 g4 Se7 18 Te3 c6 19 Tg3 h6 20 Sf5 Lxf5 21 gxf5 Kh7 22 Tf4 a6 23 Th4 b5 24 d4 Sxc4 25 Lf3 Sxd2 26 Lh5 Dc4 27 Dxd2 Sg8 28 Lxe8 Txe8 29 Thg4 Te7 30 Kh2 Df1 31 Td3 b4 32 cxb4 1-0

Hvit: Morten Groth, OSS
Svart: Thomas Heiberg, Stjernen

FRANSK

1 e4 e6 2 d4 d5 3 Sd2 dxe4 4 Sxe4 Ld7 5 Sf3 Lc6 6 Ld3 Sbd7 7 De2 Le7 8 Lf4 Lxe4 9 Dxe4 c6 10 0-0 Sgf6 11 De2 0-0 12 c3 Te8 13 Tad1 Da5 14 Se5! Tad8 (14 - Dxa2 15 Sxf7 Kxf7 16 Lc4 og 17 Dxe6+) 15 b4 Dc7 16 Df3 Ld6 17 Tfel Sf8 18 Lg5 Le7 19 h4 Sg6 20 h5 Sxe5 21 dxe5 Sd5 22 Ld2 b5 23 De4 g6 24 g3 Td7 25 hxg6 fxc6 26 Dg4 Kf7 27 Kg2 Th8 28 Th1 Dd8 29 Txb7+ 1-0

Karpov OSCAR 1980

113 sjakkjournalister i 32 land deltok i kåringen av verdens beste sjakkspillere i 1980. For sjuende gang gikk Oscar-troféet til Anatolij Karpov. Avstemningen ga følgende resultat:
1 Anatolij Karpov 1258 2 Viktor Korchnoi 1103 3 Harry Kasparov 890 4 Jan Timman 822 5 Robert Hübner 686 6 Anthony Miles 582 7 Lajos Portisch 570 8 Bent Larsen 492 9 Ulf Andersson 459 10 Aleksander Beljavskij 401

Europamesterne best

"Astoria Chess International" på Hamar var lite spennende, i alle fall sett med norske øyne. Unge og nokså lavt ratede, men ikke dårlige spillere (mest svensker) dominerte. Aller yngst var Pia Cramling (17), og hun tok sitt tredje og avsluttende napp i kvinnes IM-tittel (som krever 2250-resultater). Ustoppelige var de to junioreuropamesterne Shaun Taulbut (1977) og Ralf Åkesson (1980). Eneste nordmann som viste tendenser, var Arne Schjønby. Han av slo bl.a. remis mot Taulbut og

tapte. Faktisk har vi ikke sett publisert ett eneste parti verken fra denne turneringen eller den påfølgende i Trondheim.

1 IM S.Taulbut, England 7½ 2 IM R. Åkesson, S 6½ 3 FM J.Tisdall, USA 6 4 FM I.Hakki, Syria 5½ 5 T.Welin, S 5½ 6 M.Sjöberg, S 5 7 P.Berkell, S 5 8 P. Cramling, S 4½ 9 IM L.D.Evans, USA 4½ 10 FM D.Cramling, S 4½ 11 P.Votruba, Tsjekkoslovakia 4½ 12 J.Vogel, Nederland 4½ 13 Arne Schjønby, ASKO 4 14 IM R.Gruchacz, USA 4 15 Daan de Lange, Hamar 4 16 Arild Lauvsnes, Randaberg 3½ 17 M.Bergman Olsson, S 3½ 18 Tor Hoff, Hamar 3 19 Roar Elseth, OSS 2½ 20 Tor Kr. Schjølseth, Kirkenes 2

Åkesson slo til igjen!

Av PeSt

Hotell Gildevangen i Trondhjem ble åstedet for en ny Åkesson-seier. Sterke kandidater til 1.plassen var også Taulbut (som vant på Hamar) og de amerikanske tittelholdere. Man syntes imidlertid å merke en viss tendens til apati blant de betitlede. Jarleslaget var med

Ralf Åkesson, Sverige (til v.) og Shaun Taulbut, England kan gratulere hverandre med hvert sitt junior-EM og hver sin turneringsseier i Norge. (Foto: Hamar Arbeiderblad)

Jarleslaget

14—20/1

1	IM Ralf Åkesson	SVE	2305	+15	+04	+05	-09	+14	=03	+02	=10	=06	6½	36,5
2	FM Jonathan Tisdall	USA	2410	=11	=07	=10	+13	+04	+09	-01	+05	=03	6	37,0
3	IM Shaun Taulbut	ENG	2380	=06	+11	=08	+14	+09	=01	=05	=12	=02	6	36,5
4	Helmut Zieher	BRD	2230	+16	-01	+06	=12	-02	=14	=11	+09	+10	5½	35,5
5	Arne V Gulbrandsen	NOR	2345	+10	-14	-01	+17	+13	+12	=03	-02	=07	5	37,0
6	FM Imad Hakki	SYR	2305	=03	=08	-04	+16	=10	=11	=14	+18	=01	5	36,0
7	Jaap Vogel	NED	2320	=09	=02	=13	=08	=12	-10	+18	+15	=05	5	34,0
8	Rainer Grünberg	BRD	2360	=13	=06	=03	=07	=11	=15	=12	=14	+17	5	33,5
9	John Cox	ENG	2280	=07	+17	+14	+01	-03	-02	=10	-04	=15	4½	38,0
10	IM Larry D Evans	USA	2370	-05	+16	=02	=11	=06	+07	=09	=01	-04	4½	37,5
11	IM Robert Gruchacz	USA	2360	=02	-03	+17	=10	=08	=06	=04	=16	=18	4½	36,0
12	Petter Stigar	NOR	2215	-17	+18	+15	=04	=07	-05	=08	=03	=16	4½	34,5
13	Gunnar Johnsen	NOR	2260	=08	=15	=07	-02	-05	+18	=16	+17	=14	4	33,0
14	Frank Hovde	NOR		+18	+05	-09	-03	-01	=04	=06	=08	=13	4	37,5
15	Morten Groth	NOR		-01	=13	-12	+18	=16	=08	+17	-07	=09	4	34,0
16	Johan Berg	NOR	2220	-04	-10	+18	-06	=15	+17	=13	=11	=12	4	32,5
17	Kjetil Strand	NOR		+12	-09	-11	-05	=18	-16	-15	-13	-08	1½	32,0
18	Kjell Arne Karlsen	NOR		-14	-12	-16	-15	=17	-13	-07	-06	=11	1	31,0

andre ord ingen stor kampturnering. Såvidt man kan se bød ikke turneringen på de store overraskelser. Det måtte da være Evans og Gruchacz som endte med 50%. Gulbrandsen kunne vel alltid tenkt seg et nytt IM-napp, men synes kanskje det klarer seg med ett i året. Den unge engelskmannen Cox var på jakt etter et nytt FM-napp og ledet faktisk alene etter fire runder, men kom så i skade for å rokere kort på turneringstabellen. Sett med norske øyne var det beklagelig at Morten Groth ikke klarte å levere en reprise på sitt fine resultat i Oslo. Man merker seg forøvrig den overveldende, norske dominans i bunnen av tabellen (Gulbrandsen som enlig svale i toppen) og spør seg selv hva årsaken kan være. La det bare være sagt at den utenlandske deltagelsen var kvantitativt sterk og kvalitativt ytterst respektabel, sett med 2200-øyne. Dessuten deltok ingen norske IM'er. Arrangører var Eikrem og SK Jarl med bistand fra Arbeidernes SK og Trondhjems SK. Dette var den tredje internasjonale turnering i Eikremregi som ble avsluttet i Norge i år.

Atskillig sterkere blir turneringene i og etter påske. Da stiller f.eks. stormesterne Michael Stean, England, Yrjö Rantanen og Heikki Westerinen, Finland og flere av våre egne beste, forteller Arnold J. Eikrem til NSB. La oss håpe arrangørene også finner anledning til å lage bulletiner, slik at publikum kan kose seg med partiene.

Verdens flittigste?

Fra programmet for "Jarleslaget" leser vi følgende om neste års planer og arrangørklubben Jarl: I 1982 fyller Jarl 30 år, og dens formann siden starten Arnold J. Eikrem 50. -Klubben vil i denne anledning gjøre "Gausdal Chess International", en tradisjon i august siden 1976, til en virkelig stor-internasjonale begivenhet, hvor man regner få med flere av verdens fremste spillere. Jarl har i de senere år ikke hatt faste spilleaftener, kun få av dens medlemmer representerer den i turneringer, men til gjengjeld er den flittigste arrangørklubb av internasjonale begivenheter ikke bare i Norge, men i hele verden!"

SJAKKUTSALGET

Innehavere: Arnold J. og Kaj Snorre Eikrem

Briskebyvn. 48, v. 304, Oslo 2

Tlf. 02/ 56 79 10

Vi holder de samme priser på brikker, Brett, klokker, magnetiske demonstrasjonsbrett m/ brikker, utstyr og rekvisita som i 1980!!

Vi har et meget stort og varierende lager i Briskebyveien 48, Oslo. Vårt sortiment av sjakk-literatur utvides stadig, og til sine tider har vi over ett tusen forskjellige titler i lager. Vi kan skaffe noe nær alt i sjakkliteratur.

Ny prisliste vil være klar ca. 1. april.

Vi forhandler nu også sjakk-computere. Vi har en rekke forskjellige typer; priser fra kr. 650,00.

Ved besøk i Briskebyveien 48, værelse 304, er det nødvendig med forhåndsavtale over telefon.

Ved å handle i "Sjakkutsalget" støtter du også opp om norsk sjakkliv; vi yder i 1980/81 Norges Sjakkforbund et kontantbidrag av ca. kr. 11.000,00, ved siden av at vi står som sponsor av samtlige internasjonale turneringer i Norge i år!

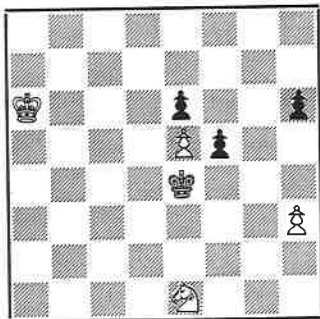
Bankgiro: 8630.08.06408
Postgiro: 3 98 60 49

Tre sluttspill

Ved Eivind Poulsson

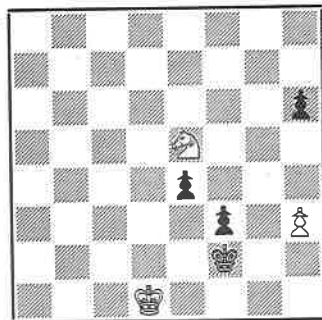
Av en eller annen grunn er sluttspillet den partifasen som faller vanskeligst for mange spillere (og kommentatorer!). Selv har jeg alltid hatt en forkjærlighet for sluttspill. Ved gjennomlesning av Norsk Sjakkblad for det siste året, er det tre sluttspill jeg kunne ha lyst til å knytte noen kommentarer til, i og med at jeg mener å kunne påvise feil i kommentarene, og også fordi to av disse sluttspillene var særlig grundig kommentert.

Først ser vi på sluttspillet A.Wohl - G.Gudbrandsen, Viborg 1979 (kommentert i NSb 8/79 av HWH).

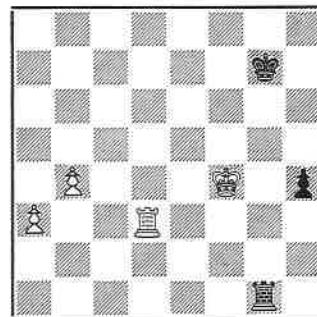
Partiet fortsatte med 52 - Kxe5 som av kommentatoren ble betegnet som "sjakkblindhet". Det ble påvist at 52 - f4 vinner. Men det er unfair overfor Gudbrandsen å forsyne 52 - Kxe5 med 2 spørsmålstegn, det vinner også. Feilen kommer først mot slutten av partiet. La oss følge partiutviklingen: 52 - Kxe5 53 Kb5 Kd4! 54 Kb4 f4 55 Kb3 e5 56 Kc2 Ke3! 57 Kd1 e4 58 Sg2+ Kf3 59 Sh4+ Kf2! 60 Sg6 f3 61 Se5

Vi har gleden av å ønske velkommen tilbake som medarbeider en av landets sterkeste spillere gjennom 15 år, for ikke å si en av våre dyktigste analytikere, EIVIND POULSSON (38). Her konsentrert mot seier i fjorårets Rosencupen Grand Prix i Molde. Poulsson er nå, etter noen år på Volda, tilbake i "Oslo-gryta", nærmere bestemt på Nesodden videregående skole.

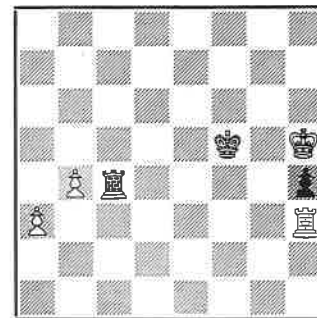

Her kastet svart vinsten over bord med 61 - e3?? (IKKE kommentert i NSb) 62 Sg4+ Kg3 63 Sxe3 Kxh3 64 Ke1 Kg3 65 Kf1 $\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$. Men svarts gode sluttspillføring kunne her ha blitt kronet med suksess etter 61 - Kgl! Da ville f-bonden kostet hvit springeren, hvoretter svart vinner bondesluttspillet.

Vi går så over til tårnsluttspillet Welin - Watson, Hamar 1980. Dette sluttspillet ble meget grundig kommentert (selvfølgelig!) av Watson selv i NSb nr.5/80. Watson tapte partiet, men hadde på et visst tidspunkt klar remisstilling. Imidlertid overser Watson et par grove feiltrekk fra begge sider, som kaster opp-ned på et par av hans vurderinger. Vi går inn i partiet etter hvits 48. trekk Td3:

Partifortsettelsen ble her: 48 - Kf6 49 Te3! Kg6! 50 a4! Tb1?? 51 b5 og hvit vant etterhvert (utrops/spørsmålstegnene er satt at Watson). Watson påpeker at svart holder remis etter 50 - Tal!, og den vurderingen stemmer nok. Men hans hovedvariant stemmer ikke! Den fortsetter: 50 - Tal! 51 a5 Tb1 52 Te6+ Kg7 53 Tb6 h3 "etc" - men nå vinner 54 Kg3! Tb3+ 55 Kh2 og de to hvite fribønder marsjerer seierrikt fram. Men svart har remis om han istedenfor 53 - h3?? spiller 53 - Tb3!, og trusselen om h-bondens frammarsj ødelegger hvits seiersplaner. (F.eks. 54 a6 h3 55 a7 Ta3.) Men her er det 2 grove feiltrekk som Watson ikke kommenterer, nemlig 48 - Kf6?? og 49 Te3?? La oss ta det siste først: 48 - Kf6 49 Th3! (istedenfor det "sløve" 49 Te3??) Dette trekket vinner h-bonden, hvoretter resten bør være teknikk. Beste forsvar er nå: 49 - Tc1! (49 - Tal? 50 Kg4!) 50 Kg4! (50 Txb4?? Tc4+ 51 Kg3 Tc3+ =>) 50 - Tc4+ 51 Kh5 Kf5!

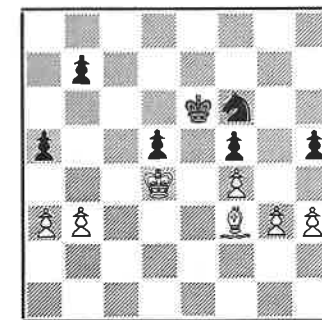
Svarts siste trekk inneholder den snevige fellen 52 Txb4?? Tc8! og svart vinner! Men hvit fortsetter bedre: 52 Tf3+! Ke4 (52 - Ke5 53 Kg5! fulgt av

Th3 etc) 53 Tb3! Kd5 (53 - Ke5 54 Kg5! og Th3, eller 53 - Kf5 54 b5! og vinner) 54 Th3!

Her avslutter vi analysen. H-bonden faller, hvoretter resten bør være teknikk med to mærbønder. (Watson har selv, i en annen variant, vært inne på akkurat dette gevinsttemaet.)

Nå kan vi også gi en fornuftig grunn for at Watsons trekk 48 - Kf6?? var en feil. Etter 48 - Kg6! kan svart nemlig besvare Th3 med Kh5! (remis). Det ser ut til at 48 - Kg6! sikrer remisen. (Etter dette er det veldig fristende å utbryte: "elementært, min kjære Watson". Men jeg skal ikke falle for den fristelsen.)

Det tredje sluttspillet vi skal se på, er partiet Lauvsnes - Berg fra stikkampen om junior-NM 1980 (3. parti). Vi går inn i stillingen etter svarts 38. trekk:

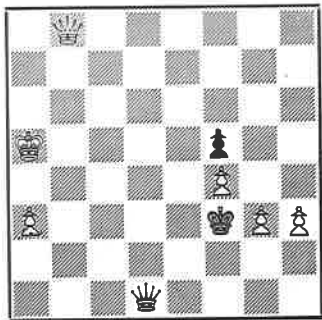
Lauvsnes spilte 39 Le2? og tapte til og med etterhvert. De fleste mente at hvit burde vinne etter 39 Kc5! I NSb 6/80 prøver imidlertid Berg å påvise at svart også holder remis etter det sterke trekket. Berg underbygger dette med analyser som holder et meget høyt nivå. Selv etter flere gangers gjennomspilling er det ikke mulig å påvise feil i Bergs analyser. Men i en av variantene avslutter Berg analysen med et "=" (likt spill), der stillingen høyst sannsynlig er vunnet for hvit. Så la oss se på den, etter min mening, kritiske varianten: 39 Kc5! Se4+ 40 Kb6 d4! 41 Kxb7 Kd5 42 Ka6 d3 43 Kxa5 Kd4 44 b4 Sc3 45 b5 Ke3 46 Lxh5 d2 47 b6 Se2 48 Lxe2 Kxe2 49 b7 d1D 50 b8D Kf3!

LITTERATUR

PITMAN BOOKS LTD

V.Hort & V.Jansa:
THE BEST MOVE £ 5.25

230 stillinger som leseren inviteres til å bedømme og analysere. Temmelig avanserte greier, undertegnede regner med å ha tilstrekkelig studiemateriell et års tid fremover. Kommentarene er ytterst lærerike, og Polugajevskij har et interessant forord. hwh

Her avslutter Berg analysen med et "=". Men i sluttspillbøkene står det at K+D+2B mot K+D så å si alltid er gevinst, selv om forsvareren har mange sjakker til disposisjon. Etter denne regelen burde hvit her kunne spille 51 g4 (med idéen 51 - fxc4 52 hxg4 53 Kxg4, og vi har et "typesluttspill" fra teorien som skal være vunnet for hvit). For det andre har hvit sentraliseringstrekket 51 De5, hvoretter svarts remissjanser også synes å være minimale. Etter min mening er svarts stilling derfor tapt (i siste diagram), men å føre bevis i den ene eller annen retningen, er ikke gjort i en håndvending. I dette sluttspillet var det altså ikke noe i veien med analysene, men vurderingen av sluttstillingen i en av variantene synes altså alt for "optimistisk".

Som vi ser, sluttspill er langt fra "lett". Kanskje noen lesere finner hull i disse analysene også?

SAMLERENS FORLAG

Bent Larsen:
3 POINTS' FORSPRING

100% larsensk - bedre karakter kan neppe gis. Hør bare: "Jeg har også måttet lese, at jeg befinner meg i min skakkarrieres etterår. Det er helt forkert, manden er kommet til at blande meg og den 25 år eldre Najdorf sammen." Boka inneholder også samtlige partier fra Buenos Aires-turneringen 1979, der Larsen tok 11 poeng av 13, tre hele foran sine nærmeste konkurrenter: Spasskij, Andersson, Miles og ... Najdorf.

Novrups spillebøker 13
SLOTH -

Verdensmester i korrespondanceskak Et nytt velskrevet opus fra Svend Novrup, denne gang om Jørn Sloth og hans prestasjoner over brettet og naturligvis pr. post. Partikomentarene, som innholdet forøvrig, er blitt til i nært samarbeid med Sloth selv. ØB

Skakcentralens forlag

Mikhail Botvinnik
Skakpartier og deres historie

"Ved siden av kommentarene til partiene vil læseren her også finne det, der som regel skjuler sig bag et skakpartis tørre tekst, han vil blive bekendt med spillernes opplevelser og de morsomme (og undertiden sørgelige) tildragelser der er knyttet til disse partier."

Hva den mangeårige verdensmesteren (nå 69) skriver i forordet, er korrekt. En skandinavisk oversettelse har også den fordel at det kan nytte å anbefale en lokal bokhandel å ta inn noen eksemplarer! ØB

B.T. BATSFORD LTD
4 Fitzhardinge Street, London W1E 1YZ

FRENCH: TARRASCH VARIATIONS
R.D.Keene & S.Taubut £4.95

En overfladisk bok, hvor den historiske innledningen faktisk var det eneste stedet jeg fant noe nytt! Som eksempel kan nevnes partiet Shamkovich-Watson 1976. I Informator 23 skamroses førstnevnte sin TN, men senere ble forsterkninger funnet for svart. Noen av disse kunne man lese om i Modern Chess Theory 2/1979, men det har visst vært Keene eller Taubut gjort. SGM

norges grand prix
NGP 1980-81

Myreng leder

Etter 22 turneringer er det små marginer i teten og derfor langt fra for seint å sette inn sluttspurten. Husk det er mange bra sammenlagtpremier! På vår stillingsoversikt mangler imidlertid "Risør Open", da arrangøren tross flere purringer ikke har avlevert rapport til Norges Sjakkforbund.

Stillingen pr. 20/2:

K1. Mester:

1 Svein G Myreng, Stjernen	54
2 Svein Åge Johansen, Elverum	46
3 Sverre Heim, ASKO	36
4 Thomas Heiberg, Stjernen	34
5 Håkon Eiken, Fyllingsdalen	32
6 Fred Ellingsen, Narvik	28
7 Simen Agdestein, Asker	26
8 Lars R Bråstein, Sandnes	25
Per Omtvedt, Stjernen	25
10 Ivar Bjordal, Stord	24
Jose H Polo, Fyllingsdalen	24

Klasse 1:

1 Simen Agdestein, Asker	51
2 Fred Ellingsen, Narvik	46
3 Espen Agdestein, Asker	43
4 Lars R Bråstein, Sandnes	33
5 Jose H Polo, Fyllingsdalen	32
6 Tore Brekke, Bergen	31

7 Ivar Bjordal, Stord	28
8 Kjetil Strand, Arbeidernes	25

Klasse 2:

1 Petter Olsen, Randaberg	46
Tor Ånstad, OSS	46
3 Tormod Løtveit, OSS	35
Jose H Polo, Fyllingsdalen	35
5 Tor Egil Førland, SOSS	31
6 Ove Holmen, Steinkjer	30
7 Gisle Skjold, Hinna	28
8 Leif Kvernådal, Stjernen	27

Klasse 3:

1 Øyvind Andersen, Trondhjems	48
2 Ole M Opsal, Askøy	46
3 Tormod Løtveit, OSS	41
4 Ove Holmen, Steinkjer	34
5 Jan Sjørgjerd, Kragerø	27
Kolbjørn Kristensen, Bodø	27
Jens Petter Tronds, Bøler	27
8 Svein Endresen, Levanger	26
Sverre Seljeseth, Florø	26

Klasse 4:

1 Gunnar Glendrange, OSS	43
2 Øivind Johansen, Sarpsborg	42
3 Bjørn H. Olsson, Molde	32
4 Karstein Rye, Molde	30
5 Ole E. Arntzen, ASKO	26
6 Odd Birkestrand, Masfjorden	25
7 Paul A. Friedrich, Asker	24
8 Lars Breivik, Tempo	23
Egil Tønning, Fyllingsdalen	23
Jon Kielland Lund, Ski	23

Klasse 2 ledes i fellesskap av juniorene Petter Olsen, Randaberg (her med et eksempel av boka "Chess Secrets I learned from the Masters") og tilh. Tor Ånstad, OSS (tidligere Tromsø).

Turneringskomiteen ved dens energiske og nesten nytnevnte "Grand Prix-sjef" Fred Westerby har virkelig fått orden i sakene, og melder: Når det gjelder klasse 4, har det vist seg at enkelte spillere skulle vært plassert i høyere klasse. Dette er nå rettet opp, og verst gikk det ut over Edvin Bredrup som på forrige sammenlagtlister hadde ledelsen i klassen. Han hører imidlertid hjemme i klasse 3. Turneringssjefen henstiller til arrangørene av NGP-turneringer å være oppmerksom på at spillere som ikke står på ratinglisten i Norsk Sjakkblad, likevel kan ha spilt ratede partier. Dette bør undersøkes før en spiller klasser plasseres.

Det åpne Møre- og Romsdalmesterskapet

5—7/12

1	Torger Strand, Kristiansund	2291	+35	+36	+21	+12	+11	+02	6	15,5																																																																																					
2	Jon Olav Fivelstad, Volda	1895	+34	+05	=11	+22	+14	-01	4½	19,5																																																																																					
3	Karl Wilhelm Strand, Kristiansund	2028	=07	+37	+09	=14	=05	+11	4½	19,0																																																																																					
4	Ivar Berri, Stjørdal	1860	+20	+06	=12	-11	+22	+14	4½	17,5																																																																																					
5	Per Hjulstad, Kristiansund	1974	+29	-02	+32	+06	=03	=08	4	19,5																																																																																					
6	Egil Arne Standal, Volda	1837	+19	-04	+24	-05	+17	+18	4	18,0																																																																																					
7	E.Wattø Ålesund	4	8	K.Berg Arbeidernes	4	9	K.Strand Arbeidernes	4	10	E.Vefring Florø	4	11	L.Nybrott Surnadal	3½	12	J.Svensen Molde	3½	13	I.Kosberg Molde	3½	14	H.Isachsen Molde	3½	15	G.Bolsø Ålesund	3½	16	T.Sandmark Arbeidernes	3½	17	R.Aarø Molde	3½	18	K.Rye Molde	3	19	S.Dale Volda	3	20	G.Iversen Molde	3	21	O.Nilsen Molde	2½	22	B.Kamsvåg Kr.sund	2½	23	A.Samuelsen Kr.sund	2½	24	T.Kristiansen Kr.sund	2½	25	K.Lyster Kr.sund	2½	26	E.Lervik Molde	2½	27	P. Espe Volda	2½	28	Ø.Andersen Arbeidernes	2½	29	T.M.Slettnes Molde	2½	30	O.B.Trollebø Stjørdal	2½	31	A.Monsøy Molde	2	32	B.H.Olsson Molde	2	33	S.Hopen Kr.sund	2	34	G.Lyster Kr.sund	1½	35	B.Stavik Molde	1½	36	H.Olsen Kr.sund	1	37	A.Dedekam Molde	1	38	F.R.Rovik Molde	1

Oslo Grand Prix

28—31/12

1	Sverre Heim, ASKO	2383	+55	+23	=12	+02	+05	+21	+07	6½	24,5																																																																																																																																																																																																
2	Fred Ellingsen, Narvik	1979	+61	+33	+14	-01	+13	+04	+12	6	25,0																																																																																																																																																																																																
3	Tor Henriksen, Stjernen	1584	+19	=05	=49	+14	=16	=15	+22	5	23,0																																																																																																																																																																																																
4	Einar Vallestad, OSS	1983	+40	-13	+38	+06	+35	-02	+21	5	23,0																																																																																																																																																																																																
5	Svein Gustav Myreng, Stjernen	2150	+34	=03	+37	+36	-01	=22	+23	5	23,0																																																																																																																																																																																																
6	Bjørn Egede-Nissen, Stjernen	1968	+09	-08	+60	-04	+49	+31	+29	5	23,0																																																																																																																																																																																																
7	Svein Berg, Stjernen	2146	+52	+38	+59	-21	+22	+12	-01	5	22,5																																																																																																																																																																																																
8	Finn Morten Gulliksen, ASKO	1902	+65	+06	-21	=59	=18	+20	+25	5	22,0																																																																																																																																																																																																
9	F.Ludvigsen Tempo	5	10	E.Lie Elverum	5	11	J.Høie Tromsø	5	12	K.Strand Arbeidernes	4½	13	T.Solem Ski	4½	14	G.Lindgard Ski	4½	15	K.S.Thoreby Sarpsborg	4½	16	G.I.Henriksen Tempo	4½	17	P.Omtvedt Sarpsborg	4½	18	E.Gausel OSS	4½	19	A.Melby OSS	4½	20	O.J.Gyldenås Stjernen	4½	21	H.Egede-Nissen Arbeidernes	4	22	Ø.Müller ASKO	4	23	O.K.Tollersrud ASKO	4	24	J.P.Tronds Bøler	4	25	C.E.Amundsen Elverum	4	26	E.Høivold Horten	4	27	T.Langmyr Bærum	4	28	A.Semakoff OSS	4	29	P.Hummel Stjernen	4	30	D.Elboth OSS	4	31	F.Henriksen Stjernen	4	32	K.O.Eger OSS	4	33	J.Szalai ASKO	3½	34	A.Mella Strømmen	3½	35	R.Bjerkelund Kr.sand	3½	36	H.I.Kongevold Moss	3½	37	R.Weierød Horten	3½	38	C.Aarrefjord OSS	3½	39	G.Gudbrandsen Eiker	3½	40	F.Christiansen Strømmen	3½	41	T.Rangøy Sarpsborg	3½	42	J.F.Rørvik Tempo	3½	43	S.Olafsen Arbeidernes	3½	44	G.Glendrange OSS	3½	45	T.Gulli Eidsvoll	3½	46	V.Poulsen Stjernen	3½	47	K.Ovesen Ski	3	48	B.Braude Stovner	3	49	J.T.Moholt Larvik	3	50	K.Bendixen Moss	3	51	Ø.Andersen Trondhjem	3	52	S.Johansen Stjernen	3	53	F.Dahl Asker	3	54	E.Grøttum Bøler	3	55	E.Bremserud Bøler	3	56	L.Breivik Tempo	3	57	F.Andersen Horten	3	58	L.Gulliksen Stjernen	3	59	A.Finstad OSS	2½	60	Ø.Johansen Sarpsborg	2½	61	Ø.Carstensen Nordstrand	2½	62	H.Rangøy Ski	2½	63	G.Venedik Stovner	2½	64	R.Rinvold Lillestrøm	2½	65	K.Claes Stjernen	2	66	J.O.Njå Stovner	2	67	H.Sjøel ASKO	2	68	P.A.Friedrich Asker	2	69	G.Lane Stjernen	2	70	L.E.Skårås Elverum	2	71	K.Dahlen Fnatt	1½	72	B.Syvertsen Ski	1½	73	E.Rake Bærum	1½	74	A.de Linde Bærum	1½	75	B.Haveland Ski	1	76	K.Strømfors OSS	1

RUTH'S RENGJØRINGSBYRÅ

Daglig rengjøring av kontorer, skoler, lagre, forretningslokaler og lignende.

TEPPERENS

Kolleavn. 8, HASLUM — Tlf. 53 92 20

FOR
HENNE OG HAN —

STUDINETTE

Universitetsentret-Blindern, Oslo 3

PARFYME OG KOSMETIKK RESEPTMEDISIN APOTEKERVARER
RENSETØY

nils s. **HAUFF**'s efft.

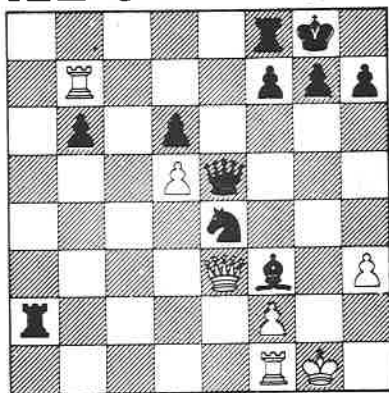
BOK- OG PAPIRHANDEL

Tlf. 33 34 49 — 33 00 11

Karl Johansg. 45, inng. Universitetsgt.

ABCDEFGH

B
R
I
K
K
E
R

8
7
6
5
4
3
2
1
B
R
E
T
T

SJAKK-UR

ALLTID STORT UTVALG

Et stort felt, men norgesmesteren var suveren:

Hvit: Sverre Heim, ASKO

Svart: Svein G. Myreng, Stjernen

RETI

1 b3 d5 2 Lb2 Lg4 3 g3 Sd7 4 Lg2 Sgf6
5 h3 Lh5 6 d3 e6 7 c4 c6 8 Sd2 Le7 9
Sgf3 0-0 10 0-0 a5 11 a3 Db8?! 12 Sd4
Lg6 13 cxd5 exd5 14 S2f3 Se8 15 Dd2.
Sd6 16 Tfcl Da7? En overseelse, som
fører til avgjørende svekkelse av de
svarte feltene. 17 Txc6! bxc6 18 Sxc6
Db7 19 Sxe7+ Kh8 20 Sh5 Sb6 21 Dg5
Dd7

22 Df6! Med matt i alle varianter.

På 22 - Tg8 blir det matt på h3 til

slutt. Det greieste er: 22 - gxf6 23

Lxf6# 1-0

I enhver Grand Prix-turnering skjer det overraskelser. Den største bomben på Hotel Viking var kanskje Tor Henriksens plassering. Han har imidlertid bare vært borte fra sjakken en 20 års tid. Ofte viser juniorer takter som bebuder store muligheter til framgang. Denne gang gjorde f.eks. Tempojuniorerne Frode Ludvigsen og Geir Ivar Henriksen peno ting. Sistnevnte fikk stor storfisk på kroken i siste runde og gjennomførte i fin angrepsstil. Vi har

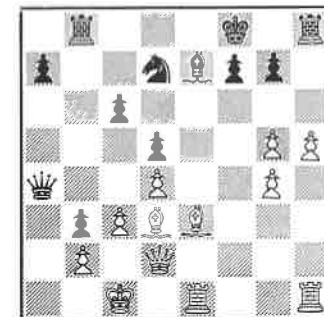
funnet partiet i Ragnar Edwardsens gode spalte i Drammens Tidende, og det er han som kommenterer:

Hvit: Geir Ivar Henriksen, Tempo

Svart: Aleks Semakoff, OSS

BLACKMAR-DIEMERGAMBIT

1 d4 Sf6 2 Sc3 d5 3 e4 dxe4 4 f3 e3
Hvit får nå utviklet sin løper samtidig som bonden gjenvinnes. 5 Lxe3 Lf5
6 g4 Lg6 7 Sge2 e6 8 a3 Le7 9 Dd2
Sd5?! 10 0-0-0 Sd7 11 Sxd5 exd5 12 Sf4
c6 13 Sxg6 hxg6 14 Ld3 Hvit har et
fritt og aktivt spill, mens svarts
kongestilling er utrygg. 14 - b5 Svart
forsøker å sette i verk et angrep mot
hvits kongestilling, bedre hadde det
nok vært å forberede lang rokade. 15
Ted1 Kf8 16 h4! Tb8 Hvis svart slår h-
bonden, vil hvits tårnlinje bli meget
sterk! F.eks. 16 - Txx4 17 Txx4 Lxx4
18 Th1 med kraftige trusler. Eller 16
- Lxx4 17 Te2 Kg8 18 Teh2 g5 19 Kbl!
med idéen Lxg5. 17 h5 g5 18 f4 b4
Svart kan ikke begynne å forsvare seg
nå. Det må bli enten eller. 19 a4 b3
20 c3 Da5 21 fxg5 Dxa4

22 g6! Dal+ 23 Lb1 Sb6 24 h6 Hvits an-
grep er raskest. 24 - gxh6 25 Lxxh6+
Ke8 26 Dg5 Tb7 27 gxf7+ Kd8 28 Dg8+
Kd7 29 Dxxh8 La3 30 De8+ 1-0

Oslo Cup

2-3/1

1 Per Ofstad OSS 6 2 Svein G Myreng Stjernen 6 3 Svein Å Johansen Elverum 5½ 4 Ole Chr. Moen OSS 5½ 5 Willy Olsen OSS 5½ 6 Jarl Ulrichsen ASKO 5 7 Roald Bukne OSS 5 8 E. Agdestein Asker 5 9 K. Nilsen Elverum 5 10 B. Heggheim Arbeidernes 5 11 F. Ellingsen Narvik 5 12 T. Ånstad OSS 5 13 F. Westerby Brugata 5 ...
Best i kl. 3: Georg Venedik, Stovner (4½), og i kl. 4: Øvind Johansen, Sarpsborg (3½).

Ofstads gode taktiske evner seiret, da Heggheim klart misbrakte øksa i siste runde.

72 deltagere i en mer uforpliktende hurtigsjakk. Noen kjempet imidlertid om Grand Prix-poeng!

Jarleslaget Grand Prix

16—18/1

1	Erlend Vefring, Florø	1808	+40	=14	+16	+09	+24	+06	+05	6½	22,5
2	Ove Holmen, Steinkjer	1572	-05	+39	+33	+25	+30	+24	+10	6	19,5
3	Svein Endresen, Levanger	1580	+34	+49	=09	+10	+11	=05	=04	5½	24,0
4	Thomas Heiberg, Stjernen	2232	+44	-09	+46	+31	+15	+12	=03	5½	21,5
5	Fredrik A. Larsen, Arbeidernes	1906	+02	+07	+06	+11	=10	=03	-01	5	28,0
6	Sven Herskedal, Arbeidernes	1707	+43	+18	-05	+15	+32	-01	+13	5	24,0

7 A.Monsøy Arbeidernes 5 8 Ø.Andersen Trondhjem 5 9 O.A.Vedal Brønnøysund 4½
 10 B.Bårdsen Arbeidernes 4½ 11 H.Carlsen Asker 4½ 12 S.Orvall Trondhjems 4½ 13 E.
 Kjønsvik 4½ 14 T.Sandmark Arbeidernes 4 15 K.Rye Molde 4 16 I.B.Lie Grane 4 17 T.
 O.Myhre Arbeidernes 4 18 T.Løvteit OSS 4 19 R.Hollås Steinkjer 4 20 B.Steinkjer
 Arbeidernes 4 21 Ø.Farbu Arbeidernes 4 22 B.Mathisen Arbeidernes 4 23 I.Kosberg
 Molde 4 24 A.O.Trana Steinkjer 3½ 25 J. Moe Trondhjems 3½ 26 B.Haugvik Trondhjems
 3½ 27 G.O.Jenssen 3½ 28 P.Hjelm-Hansen Trondhjems 3½ 29 B.Olsson Molde 3½ 30 C.
 Lerfald Verdal 3 31 O.Hermansen Trondhj 3 32 J.Svensen Molde 3 33 K.Hugaas 3 34.
 B.Pettersen Brønnøysund 3 35 P.K.Aune 3 36 M.Schølseth Kirkenes 3 37 T.Williksen
 Stjørdal 3 38 T.Christensen Elverum 3 39 G.Gjermstad Levanger 2½ 40 S.A.Lillesand
 2½ 41 K.Moen Steinkjer 2½ 42 T.Kruke Stjørdal 2½ 43 I.Olsen Arbeidernes 2½ 44 L.
 H.Vik Trondhjems 2½ 45 O.B.Trollebø Stjørdal 2½ 46 O.Brendhaug Meråker 2 47 A.
 Tagseth 2 48 S.Johansen Stjørdal 1½ 49 Ø.Lorentzen Stjørdal 1½ 50 O.Johansen
 Stjørdal 1½ 51 F.G.Løhre 1

Tre framgangsrike juniorer på topp foran Thomas Heiberg, som tre år på rad har spilt i NM's eliteklasse. Forøvrig bemerkelsesverdig at en presset sju ratede runder ut av helga, hvorav to fredag (start kl. 17.30).

RISØR OPEN

kom også rett før redaksjonens avslutning. Hurtigsjakk som ble vunnet av Morten Trollidalen, Skien foran Einar Brekken, Ganddal. Fred Ellingsen, Narvik (og Moss) ble nr.2 i klasse 1 og overtok dermed sammenlagtledelsen i klassen med 52 poeng.

Erlend Vefring, Florø har nå blitt student i Trondheim, men spiller visst ikke noe dårligere av den grunn.

23—25/1

Moss Grand Prix

1	Svein Åge Johansen, Elverum	2048	+13	+09	+05	+10	+03	=04	5½	22,0
2	Lars Reidar Bråstein, Sandnes	1883	+19	+20	+22	=04	=06	+09	5	20,0
3	Fred Ellingsen, Narvik	2025	+11	+25	+15	+21	-01	+12	5	20,0
4	Per Omtvedt, Stjernen	2068	+14	+31	+07	=02	=12	=01	4½	23,0
5	Leif Kverndal, Stjernen	1734	+39	+43	-01	+11	=16	+21	4½	18,0
6	Freddy Aamodt, Sarpsborg	1913	+47	-15	+27	+25	=02	+18	4½	18,0

7 O.Andersen Ski 4½ 8 S.Røgnerud Hønefoss 4½ 9 T.Ånstad OSS 4 10 J.Bjørngvik Moss 4 11 L.Gylterud Kongsvinger 4 12 T.E.Førland SOSS 4 13 T.Høidahl Sarpsborg 4 14 K.Moen SOSS 4 15 T.Edvardsen Hønefoss 3½ 16 T.A.Ramstad OSS 3½ 17 O.Østerhus

Ganddal 3½ 18 F.Melleby Halden 3½ 19 O.Nevestveit Stjernen 3½ 20 B.Klevenberg Ski 3½ 21 Ø.Jensen Moss 3 22 S.Simonsen Ski 3 23 H.Rangøy Ski 3 24 O.Ristesund OSS 3 25 H.Aukrust Ski 3 26 J.Jensen Sarpsborg 3 27 T.Garsegg IØSS 3 28 R.Hves-ser IØSS 3 29 Ø.Johansen Sarpsborg 3 30 B.Larsen Fredrikstad 2½ 31 L.Czilling Moss 2½ 32 A.Svendsen Fredrikstad 2½ 33 K.Bendixen Moss 2½ 34 G.Glendrange 2½ 35 J.K.Lund Ski 2½ 36 E.Andersen Moss 2½ 37 T.Starung ASKO 2½ 38 W.Hilsen 2 39 T. Gulliksen Stjernen 2 40 L.Gulliksen Stjernen 2 41 O.K.Førrisdahl Sarpsborg 2 42 J.M.Tørmoen Moss 2 43 P.Johansen Moss 2 44 K.Fuglevik Moss 1½ 45 J.H.Eidesmo Moss 1½ 46 H.Sandum Hønefoss 1 47 W.Schødt Kongsberg 1 48 E.Næss Fredrikstad 1 49 J.R.Nøkleby Sarpsborg 0

Det åpne NM i hurtigsjakk

Sandefjord 31/1—1/2

1	Jøran Jansson, Asker	2002	+13	+39	+47	+05	+07	+06	=03	6½	24,5
2	Svein Åge Johansen, Elverum	2048	+66	+57	+10	+16	-06	+05	+14	6	24,0
3	Erling Kristiansen, OSS	2231	=17	+35	+65	+56	+08	+14	=01	6	24,0
4	Ole Christian Moen, OSS	2313	+25	+24	-46	+36	+15	+23	+06	6	21,5
5	Kjell Nilsen, Elverum	2020	+20	+32	+15	-01	+16	-02	+19	5	26,0
6	Sverre Heim, ASKO	2411	+58	+68	+36	+46	+02	-01	-04	5	25,0

7 O.J.Gyldenås Stjernen 5 8 P.Omtvedt Stjernen 5 9 A.Heien Tønsberg 5 10 S.Nordal OSS 5 11 P.Ofstad OSS 5 12 P.K.Vigdal Bøler 5 13 J.Berg Horten 5 14 J.T.Moholt Larvik 4½ 15 T.Uggerud Kongsvinger 4½ 16 S.G.Myreng Stjernen 4½ 17 B.Olsson Lillestrøm 4½ 18 T.J.Johansen OSS 4½ 19 T.Høihilder Tønsberg 4½ 20 O.Christoffersen Stjernen 4½ 21 J.Thoresen Caissa 4½ 22 J.M.Johannessen Caissa 4½ 23 T.G.Nilssen ASKO 4 24 F.Lorck Moss 4 25 G.Skjeld Hinna 4 26 G.Moe Tønsberg 4 27 T.Roverud Caissa 4 28 G.Bue Tønsberg 4 29 T.Botner OSS 4 30 Ø.Johansen Sarpsborg 4 31 K.Hermansen Skien 4 32 S.Sollid OSS 4 33 P.Dahl Asker 4 34 B.Thanke Bøler 4 35 R.Weierød Horten 3½ 36 G.Venedik Stovner 3½ 37 T.Ånstad OSS 3½ 38 T.Løvteit OSS 3½ 39 T.Fyri OSS 3½ 40 R.Grimersen Skien 3½ 41 Ø.Andersen Trondhjems 3½ 42 M.Bogen Tønsberg 3½ 43 F.M.Gulliksen ASKO 3½ 44 E.Brønserud Bøler 3½ 45 P.O.Andersen SOSS 3½ 46 T.J.Nilsen OSS 3 47 T.Støre OSS 3 48 R.Johansen Stjernen 3 49 T.Hall Asker 3 50 T.Henriksen Stjernen 3 51 J.Johansen Caissa 3 52 K.Johansen Tønsberg 3 53 O.E.Andersen Caissa 3 54 S.Johansen Stjernen 3 55 G.Glendrange OSS 2½ 56 O.Andersen Ski 2½ 57 L.Gylterud Kongsvinger 2½ 58 P. Olsen Randaberg 2½ 59 E.Kjæmperud Caissa 2½ 60 F.Fredriksen Caissa 2½ 61 B. Haveland Ski 2½ 62 T.Jakovesi Horten 2½ 63 P.Snørteland Tønsberg 2½ 64 O.Hagen Asker 2½ 65 E.Evensberget Asker 2 66 G.Lindgard Ski 2 67 M.Holmboe Bærum 2 68 L.Aga Caissa 2 69 L.S.Mauseth Eidsvoll 2 70 A.von der Fehr Horten 2 71 G.Jørgensen Stavanger 2 72 Ø.Østegaard Bærum 2 73 T.O.Torgersen Tønsberg 1½ 74 B.Standdal Tønsberg 1½ 75 R.E.Syvbertsen Tønsberg 1½ 76 V.Johansen Caissa 1 77 B.Lyngåas Skien 1 78 R.Granum Hønefoss 0

Mange toppspillere ser ut til å foretrekke hurtigsjakk fremfor vanlige GP-turneringer (hvor man som kjent kan tape rating - akk o vø!), slik at Det åpne NM i hurtigsjakk i år fikk litt av en renessanse. Norgesmesteren Heim tok fem strake, men spente deretter buen vel høyt og lot en påpasselig Jøran Jansson få

sjansen til å kutte buestrengen (det brast så høyt at Kong Sverre også tapte i siste runde). Dermed var det duket for den store oddsbomben, og gambleren fra Asker lot selvsagt ikke den sjansen gå fra seg. 6½/7 og et velfortjent mesterskap foran et kobbelt meget sterke spillere.

SGM

Askøy Grand Prix

13—15/2

1	Svein Gustav Myreng, Stjernen	2139	-04	+17	+18	+12	+16	+03	5	16,5
2	Håkon Eikon, Fyllingsdalen	2216	=14	=08	=11	+09	+15	+04	4½	17,0
3	Trond Eikeland, Askøy	1691	+09	+12	+06	=04	=05	-01	4	20,5
4	Åge Olav Brekke, Bergen	1622	+01	+18	=05	=03	+13	-02	4	20,5
5	Tore Brekke, Bergen	1845	+22	=13	=04	+06	=03	=07	4	19,0
6	Ø.Strand Bergen 4 7 O.Birkestrand 4 8 A.Nordanger Fyllingsdalen 3½ 9 A.Hanevik Askøy 3½ 10 K.A.Mørk Askøy 3½ 11 D.H.Larsen Stjernen 3 12 J.H.Polo Fyll.dalen 3									

13 T.Rasmussen Askøy 3 14 I.Bern Bergen 3 15 J.Kvamme Bergen 3 16 D.Hilton Askøy 3 17 O.A.Angelshaug Bergen 2½ 18 A.Nordbotten Bergen 2 19 G.Halvorsen Solund 2 20 J.Rivli Bergen 2 21 N.Klyve Askøy 1½ 22 S.B.Larsen Fyll.dalen 1½ 23 A.Sortland Bergen 1½ 24 E.Sælensminde Bergen 1

GRUPPE B:

1 Ole Magne Opsal, Askøy	1630	+19 +24 +12 +07 =02 +03	5½	18,0
2 Sverre Seljeseth, Florø	1509	+23 +20 +07 -03 =01 +04	4½	19,5
3 Arne Skarsvåg, Bergen	1415	+09 +10 +08 +02 -04 -01	4	21,0
4 Ronny Rasmussen, Askøy	1543	+16 -08 +22 +10 +03 -02	4	18,5
5 Frank Otterstad, Fyllingsdalen		-07 +26 +18 =09 =08 +13	4	16,5
6 E.Tonning Fyll.dalen 4 7 H.Andersen Askøy 3½ 8 T.Birkestrand Masfjorden 3½ 9 G.Haugsvær Masfjorden 3½ 10 S.T.Strand Askøy 3½ 11 O.H.Birkestrand Masfjorden 3½ 12 A.-T. Haugsdal Masfjorden 3 13 Å.Haugsvær Masfjorden 3 14 O.F.Kvamme Bergen 3 15 R.Skjønhaug Askøy 3 16 H.Salomonsen Askøy 3 17 J.C.Hanssen Askøy 3 18 F.Rasmussen Askøy 3 19 T.Virkedal Askøy 3 20 T.carlsen Fyll.dalen 2½ 21 J.Larsen Fyll.dalen 2 22 K.B.Olsen Askøy 2 23 G.Bjørnsen Askøy 2 24 A.Bolstad Fyll.dalen 1 25 A.Hansen Askøy 1 26 E.Gjelseth Askøy 1				

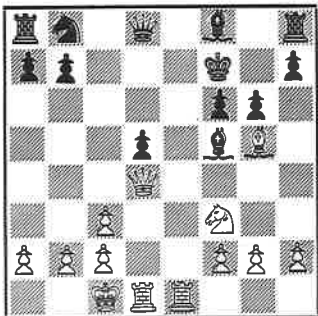
Følgende parti som gav lilleputtmesteren Ivar Bern en velfortjent skjønnhetspremie, var i grunnen typisk for Askøy Grand Prix.

Hvit: Ivar Bern, Bergens

Svart: Gunnar Halvorsen, Solund

ALJECHIN

1 e4 Sf6 2 e5 Sd5 3 Sc3 Sxc3 4 dxc3 d6 5 Lc4 e6 5 exd6 cxd6 7 Sf3 g6(?) 8 Dd4 f6 9 Le3 Ld7 10 0-0-0 d5 11 Lxd5! ? exd5 12 The1 Lf5 13 Lg5+ Kf7

14 Lxf6! Dxf6 15 Dxd5+ Kg7 16 Dxb7+ Kh6 17 Dxa8 Sc6 18 Db7 Ld6 19 Sd4 Sxd4 20 Txd4 Tb8 21 Dd5 Dg5+ 22 Kb1 Lc5 23 h4 Dh5 24 De5 Tc8 25 Df4+ Kg7 26 g4 Dh6 27 gxf5 Dxf4 28 Txf4 Tf8 29 f6+ Txf6 30 Txf6 Kxf6 31 b4 Lb6 32 c4 1-0

Turneringen var nemlig preget av en samling uhyre lovende juniorer, som ikke skydde noen midler (på brettet, vel å merke) for å gjøre livet surt for sine mer etablerte konkurrenter. Faktisk glemte de bare én ting: at en for stor innbyrdes fredsøhet (riktig nok i stil med Den unge skandinaviske sjakkskole) gjorde det mulig for oss

gamle å innhente dem. Men bare vent et år eller to...

Og ellers? ØB fortalte meg at han planlegger et PS om at arrangørene på Askøy var de første(!) som har sendt inn allister i eksemplarisk utfylt stand til Norges Sjakkforbund - og det bare noen få dager etter turneringen. Faktisk bare en naturlig konsekvens av et på alle måter glimrende arrangement, som sikret at helgen ble en svært så trivelig opplevelse.

SGM

PS: Det var en stor opplevelse å motta resultater fra Askøy Grand Prix alt onsdag etter turneringen. Konvolutten inneholdt resultater i kvalitetsrekkefølge, med klasseangivelse og +=-tabell for de beste, samt nydelig utfylt ratingrapportskjema!

Til fortvilelse for NSF og NSB viser det seg at resultater må hales ut av en lang rekke arrangører. I henhold til reglementet skal rapport være innsendt SENEST 1 UKE etter turneringens slutt. Det er ingen privatsak å stå for et NGP-arrangement!

Juniorkamp mot Sverige

Returoppgjøret etter vårt klare nederlag i juniorlandskampen mot Sverige i Oslo sist påske spilles i Karlstad 2.-3. mai. Hvert land stiller 10 spillere og en reserve. 8 av de 11 norske representantene blir automatisk tatt ut etter en uttagningsturnering som NSFU arrangerer i Oslo i påsken. Det meldes at alle juniorer med minst 1850 i rating får anledning til å delta, og vinneren kan regne med tur til sommerens Junior-VM i Mexico!

SOMMERENS TO STORE TILBUD:

Landsturneringen i Kirkenes

Kirkenes Sjakklubb har herved den glede å invitere til Landsturneringen (NM) 1981 12 - 19 juli. Spillested: Kirkenes Gymnas. Klasseinndeling: Det spilles i følgende klasser: Elite, mester 2000-2299 ratingpoeng, klasse 1 1800-1999, klasse 2 1600-1799, klasse 3 1400-1599, klasse 4 -1399, Junior A 1750- , Junior B øvrige juniorer (spillere født etter 31/8 1961), Lilleputt (åpen for spillere som ikke fyller 15 år i løpet av 1981). Påmelding: All påmelding skal skje gjennom klubbene. Fristen er 1. mai. Etter denne dato garanteres ikke innkvartering. Påmelding sendes: Kirkenes Sjakklubb, Boks 359, 9901 Kirkenes. Startavgift: Seniorklasser: kr. 200, juniorklasser kr. 100 og lilleputt kr. 75. Bruk helst de postgiroblanketter som sendes ut til klubbene. Påmelding etter fristens utløp medfører tillegg i avgiften på 50%. Ytterligere informasjon: Erling Fløtten, tlf. kontor 085/91996 eller privat 085/91486. Registrering: Lørdag 11/7 kl.11-19 eller søndag kl.9-11. Spillere som ikke møter personlig i spillelokalet innenfor disse tider blir strøket fra deltagelse. Spillestart: Føndag 12. juli kl. 13.00. Premiering: Elite: 1.pr. kr. 1500 + pokal, 2.pr. kr. 1000 + pokal, 3.pr. kr. 500 + gavepremie. Dessuten får alle elitespillere (inntil 10) kr. 400 hver som reisetilskudd. Øvrige klasser 1/3 premiering med gavepremier/pokaler. NM I LYNSJAKK spilles samme sted søndag 19/7 kl. 13.00. Påmelding samme dag mellom kl. 09 og kl. 12.

INNKVARTERING: Det finnes følgende tilbud: 1) Kirkenes Turisthotell, priser fra kr.153/pr. døgn inkl. frokost 2) Kirkenes Gjestgiveri, enkeltrom m/ frokost kr.150, dobbeltrom do. kr.240. 3) Sollia Gjestgiveri (20 min. bil fra spillelokalet) Anneks: kr.80 m/frokost. 4) Private hytter m/4-8 senger, kr.500 - 750 for hele turneringen. ½ times biltur fra spillelokalet. 5) Campingvogner m/ 4 sengeplasser, kr.750 for hele turneringen. 6) Heimevernsbrakke god standard (15 min. buss fra spillelokalet) kr.25 pr. døgn. Sovepose medtas. 7) Privat innkvartering fra kr.70 m/frokost. 8) Skoler. Primitivt - sovepose nødvendig. Kr.10 pr. døgn. All bestilling: Kirkenes Sjakklubb, Boks 359, 9901 Kirkenes. Spørsmål vedrørende innkvartering kan også rettes til: Ingvald Nilsen, tlf. privat 085/91681. 9) NAF-Campingplass. Priser for hytter kr.80-110. Bestillinger gjennom: Ole M. Assmyr, 9910 Bjørnevatt, tlf. 085/98561.

Nordisk turnering i Reykjavik

Skåksamband Islands inviterer til Nordisk Turnering 23. juli - 3. august 1981. Spillested: Menntaskólinn vid Hamrahlid i Reykjavík. Det spilles i følgende klasser: 1) Mesterskapsklasse (12 deltagere, 2 fra hvert land) 2) Mesterklasse (spillere over 2000 i rating) 3) Almenklasse (spillere som ikke deltar i andre klasser) 4) Dameklasse 5) Juniorklasse (spillere født etter 31.8.1961). System: Det spilles 11 runder i Mesterskapsklassen, 9 runder Nordisk i de andre klasser. Betenkningstid i alle klasser: 40 trekk på 2½ time, deretter 16 trekk pr. time. Pengepremier: Mesterskapsklassen: 1.pr. D.kr.10.000,- 2.pr. 6000, 3.pr. 4000, 4.pr. 2000 og 5.pr. 1000 kr. Mesterklassen: 1.pr. D.kr.5.000,- 2.pr. 3500, 3.pr. 2500, 4.pr. 1500 og 5.pr. 1000 kr. Startavgift: Mesterklassen: Isl.kr. 250 (1 isl. landskr. = ca. 0,80 norske) Almenklassen: Isl.kr.200, Dameklassen kr.150, Juniorklassen kr.80 (Halv startavgift for alle født etter 31/8-65.) Mesterskapsklassen spiller 1. runde 23/7, øvrige klasser 25/7. Siste runde alle klasser 3/8. Reisemuligheter: Flugleidir, nattflyvning fra og til København tre ganger i uken, ca. isl.kr.2300 t/r. Tidspunktene passer med turneringen! Smyrill (ferje Bergen-Torshavn-Island fra Bergen lørdager, framme tirsdag). Fra isl.kr.1980,- t/r. Info: Bergen Line, Bradbenken 1, 5000 Bergen, tlf 05/210020. Innkvartering: Hotel Esja fra isl.kr.273 pr. dag. Hotel Gardur isl.kr.208 for enk.værelse, kr.293 for dobbeltværelse. Privat innkvartering ca. kr.80 pr. døgn inkl. frokost. Alftamyrarskóli - værelse med 8-10 senger, isl. kr.70 pr. person pr. dag. PÅMELDING, bestilling av plass på nattfly, samt øvrig informasjon: Norges Sjakkforbund.

Turnerings-informasjon

SS = Spillested
PP = Pengepremier
SA = Startavgift
PI = Påmelding til og informasjon fra.
HP = Helpensjon.

Rallar Open 20-22/3 SS: Folkets Hus, Narvik. 6r, 1t38min/40tr. osv. PP: 1.pr. 1000. SA: 120/60. HP kr. 160 (enk.v.), 125 (dob.v.) pr. døgn m/frok. PI: Steinar Jenssen, Skogveien 5, 8520 Ankenesstrand tlf 082/56172 (j), 082/56802 (p). NGP.

Drammen Open 20-22/3 Central Hotel. 6r 1t36min/40tr. osv. 2 monradgr. over og under 1800. PP: 1.pr. 1200 gr.A; 1000 i gr.B. SA: 130/75. Overn. 85/natt (enk.) 65 (dob.) på SS. PI: Karl Andersen, Flata 15, 3000 Drammen tlf 03/821397.

Tønsberg GP. 27-29/3. 6r. 1t.36min/40 tr. osv. SA: 110/50. Opprop kl. 18.30. Spilles i 2 gr. PP: 1.pr. 700 likt i begge gr. SS: Hotell Klubben kr. 295 (dob.v) el. 235 (enk.v.) pr. døgn. Også innkv. på ungd. herb. (40/døgn). PI: Gunnar Bue, Edv.Munchsgt 58, 3155 Åsgårdstrand tlf 033/81377 el. Per Snørtealand, Vålegt 14, 3100 Tønsberg tlf 033/14729. NGP.

Molde Junior. Regional åpen juniorturnering 27-29/3. 6 runder. 1t.36min. på 40 trekk osv. PI: Øyvind Brunvoll, Boks 1016, 6401 Molde, tlf. 072/53609.

Sonefinaler Lag-NM 3-5/4.

Viking Chess International 13-19/4. Åpen for tittelholdere og spillere med FIDE-tall.

Viking Grand Prix 16-19/4 Hotel Viking Oslo. 7r., 1t36min/40tr. SA: 125/75. Pengepr. Overn. m/frok. på SS: 100 (dob.v)/150 (enk.v.). PI: Arnold J Eikrem Briskebyvn 48, Oslo 2 tlf 02/567910. NGP.

Det Åpne NM 1981 21-26/4 på Gausdal Høifjellshotel. 9r., 40tr/2t, deretter 15tr/4t. SA og ledsageravg 200. HP på SS i 5 døgn 775 (3-og 4-sengsv.)/900 (dob.v). PP: 4000/3000/2000 osv. + ratingpr. PI: Arnold J Eikrem, Briskebyvn 48, Oslo 2 tlf 02/567910. NGP. Vi disponerer i år flere senger på hotellet enn tidligere, og har fremdeles

ledige plasser!

Bergsjø International 28/4-4/5. Internasj. tittelturn. I: A.J.Eikrem.

Bergsjø Grand Prix 1-3/5 i Ål i Halvingdal. 6r, 1t36min/40tr. 2 monradgr. over/under 1800. SA: 120/80. Fine pr. i begge gr. Rimelig HP på SS. PI: Arnold J Eikrem, Briskebyvn 48, Oslo 2 tlf 02/567910. NGP.

Finale Lag-NM 28-31/5.

Prekestolen GP 30-31/5. NGP: Hurtigsj.

NM for juniorlag 5-8/6. Monradturn.

Saga Grand Prix 12-14/6. NGP.

Gjøvik GP OBS! 19-21/6. NGP.

POLITIKEN CUP - 3. COPENHAGEN OPEN 20-30/6-81.

IM-klasse: ELO 2200 eller mer. 10 runder. SA: D.kr.250. 1.pr.10.000. Almenklasse gr.A. Rates. 8 runder SA: Dkr. 200. 1.pr. 2000.

Almenklasse gr.B. rates ikke, begr spilletid. 8 runder

SA: Dkr. 100. 1.pr: Dkr. 1000.

Påmelding og startavg. til dansk giro 1218042: fru Gerda Andreasen, Hesseløgade 32, 2100 København Ø senest 20/5-81.

Landsturneringen i Kirkenes 12-18/7. Se innbydelse forrige side!

Nordisk turnering i Reykjavik 23/7-3/8. Se forrige side!

NSF har også fått innbydelser til turneringer i Reims, Frankrike (5-11/4), Barcelona, Spania (4-14/8) samt det Åpne Finske Mesterskap i Helsinki 10-19/7. Opplysninger kan fås fra NSF.

Norge med i lag-EM

Det 8. EM for landslag står for døra, og for første gang er Norge påmeldt. 19 lag kjemper om finaleplassene. Norge har havnet i gruppe 4 med følgende trekning:

1. runde: Norge - Danmark
2. runde: Tsjekkoslovakia - Norge
3. runde: Danmark - Tsjekkoslovakia

Det spilles dobbeltrunde over 8 bord, og landene kan eventuelt avtale å spille det hele samlet. Finale i 1983.

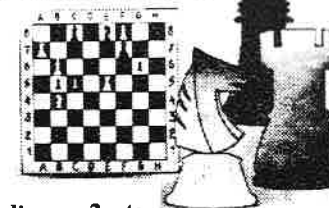
Spis mere frukt

- det har du
godt av!

A-L GARTNERHALLEN

SJAKK?

Spill i
stort
assortert
utvalg.

Barnebokavdelingen, 2. etg.

Bøker om sjakk
. . . . spør i bokavdelingen, 1. etg.

Lyche

VAREMAGASINET
NEDRE STORGATE 2, 3000 DRAMMEN TLF. 83 79 70